

SEMESTEREVALUERING HØSTSEMESTERET 2009

1.0 Innledning.....	2
2.0 Sentrale poenger	2
3.0 Tabeller og sammendrag av alle kurs.....	4
3.1 Større grunnkurs	4
3.2 Små grunnkurs	12
3.3 Studiokurs.....	21
3.4 Fordypningskurs.....	37

1.0 Innledning

Denne rapporten er basert på resultatene fra studentenes og kursansvarliges evaluering av kurs i høstsemesteret 2009. Målet er å avdekke hvilke trekk ved undervisning og kursopplegg som er spesielt utslagsgivende for kursenes gjennomsnittsscore, peke på noen generelle utfordringer ved gjennomføring av kurs og i kommunikasjonen mellom lærere og studenter, samt presentere et sammendrag av resultatene fra evalueringen av hvert enkelt kurs. Rapporten skal fungere som bakteppe for, og innspill til Undervisningsutvalgets evaluering av undervisningen ved AHO.

Alle kurs med svarprosent på over 40 % er tatt med i undersøkelsen. Denne gangen ble kun ett kurs utelatt på grunn av for lav svarprosent: fordypningskurset Kreativitet: utforskning av begrepet kreativitet på et teoretisk og praktisk plan, som fikk en svarprosent på 22,7 %.

Questback genererer automatisk en rapport for hvert enkelt kurs etter endt evaluering. Denne er distribuert til den respektive kursansvarlige med kopi til instituttleder og rektor.

Det er fortsatt et problem at den samlede svarprosenten fra studentene ligger på drøyt 50 %. Lav svarprosent og få fritekstsvaer gjør at det for en del kurs er lite data å basere den kvalitative delen av evalueringen på.

Studentene har anledning til å svare "ikke relevant" i stedet for å gi tallkarakter på flere av spørsmålene (se appendix). Dette blir i noen grad brukt i forbindelse med spørsmål om eksamensform når studentene svarer før avsluttende oppgave og evaluering er unnagjort, og på spørsmål om stimulering til kritisk og kreativ tenkning i forbindelse med små teknisk eller teoretisk orienterte grunnkurs.

2.0 Sentrale poenger

Det gjøres mye bra i undervisningen ved AHO. Kursene får gjennomgående god score på faglig og pedagogisk innhold. De største poengmessige utslagene kommer på spørsmål om organisering og tilstrekkelig antall gjennomganger og forelesninger. Det er ingen kurs som gjør det bemerkelsesverdig dårlig. GK3 Urbanisme, teori og metode har en snittscore på 3,0 og studiokurset Ytelsesbasert design 3,2 (skala fra 1-6). Ellers fordeler poengsummene seg fra 3,7 – 5,5.

Det er verdt å merke seg at alle GK1-studioene fikk omtrent lik snittscore i år (4,6 – 4,7). Dette er gledelig siden Studio 3 industridesign har fått vesentlig lavere snittscore enn arkitekturstudioene de siste semestrene.

Her er noen hovedtrekk som ut fra semesterevalueringen er avgjørende for studentenes opplevelse av kursene:

Individuell veiledning og engasjerte lærere

Tendensen er at kursene med mye input fra forelesninger og workshops, og tett individuell veiledning gjør det bra. Kurs som legger opp til tett oppfølging og scorer bedre enn kurs som gir mye rom for selvstudier. Dette bidrar til studentenes opplevelse av å bli tatt på alvor.

Mange studenter poengterer viktigheten av uformell individuell veiledning på tegnesalen i tillegg til formelle gjennomganger i plenum. Ofte oppleves den individuelle veiledningen som mer fruktbar.

NB: Viktigheten av engasjement går begge veier – flere lærere bemerker at studenter som ikke møter jevnlig på forelesninger får dårligere læringsutbytte, og kan i enkelte sammenhenger hemme fremdriften for hele klassen.

Forutsigbart kursopplegg, og god informasjonsflyt

Klare beskjeder rundt kursenes praktiske opplegg gir høy score. Dette gjelder all form for kommunikasjonsflyt; tidspunkt for forelesninger, gjennomganger og workshops, og informasjon om når lærere og veiledere er tilgjengelige for studentene. Mange studenter vektlegger viktigheten av et forutsigbart kursopplegg med liten grad av endringer underveis. Med unntak av noen tekniske problemer virker Moodle å være et velfungerende samlingssted for praktiske beskjeder og tilgjengeliggjøring av læringsressurser.

Tydelig faglig orientering

Tydelighet på hva som er kursets faglige fokus er viktig for å oppnå god score. Det er dessuten viktig for studentene å forstå hva lærerne er ute etter i oppgaver både når det gjelder krav til omfang og spissing.

Det kan virke som nøkkelen til å kunne formidle en tydelig faglig orientering ligger i å finne balansepunktet mellom behovet for innføring i teori og terminologi og behov for å komme tidlig nok i gang med prosjektering. Det er viktig å avgrense omfanget av faglig input i et kurs (jamfør Arkitekturprosjekteringsmidler.) Studentenes opplevelse av en tydelig faglig orientering kan også ha sammenheng med grad av planlegging i forkant av kursstart.

Mange kommentarer i undersøkelsen gir inntrykk av praktisk orienterte studenter med lett for å kritisere kurs som vektlegger en teoretisk innfallsvinkel til problemstillingen. Det kan virke som en del studenter forventer umiddelbar hands on-kunnskap i alle læringssituasjoner, og utviser mangel på forståelse for teoretisk læring. Studentene liker det når undervisningen kan kobles til relevante praktiske eksempler fra yrkeslivet som arkitekt eller designer.

Problemer med studenters forventninger til kurs som ikke blir innfridd viser viktigheten av arbeidet med studieplanen, som er den informasjonskanalen studentene har når de velger kurs.

Læringsutbytte

Det er en nær sammenheng mellom gjennomsnittsscore på spørsmål om godt læringsutbytte og et kurs' totalscore. Med unntak av ett kurs er det 0.3 snittpoeng eller mindre forskjell mellom de to poengsummene. Dette tyder på en nær sammenheng mellom opplevd læringsutbytte og studentenes totalinntrykk av kurset.

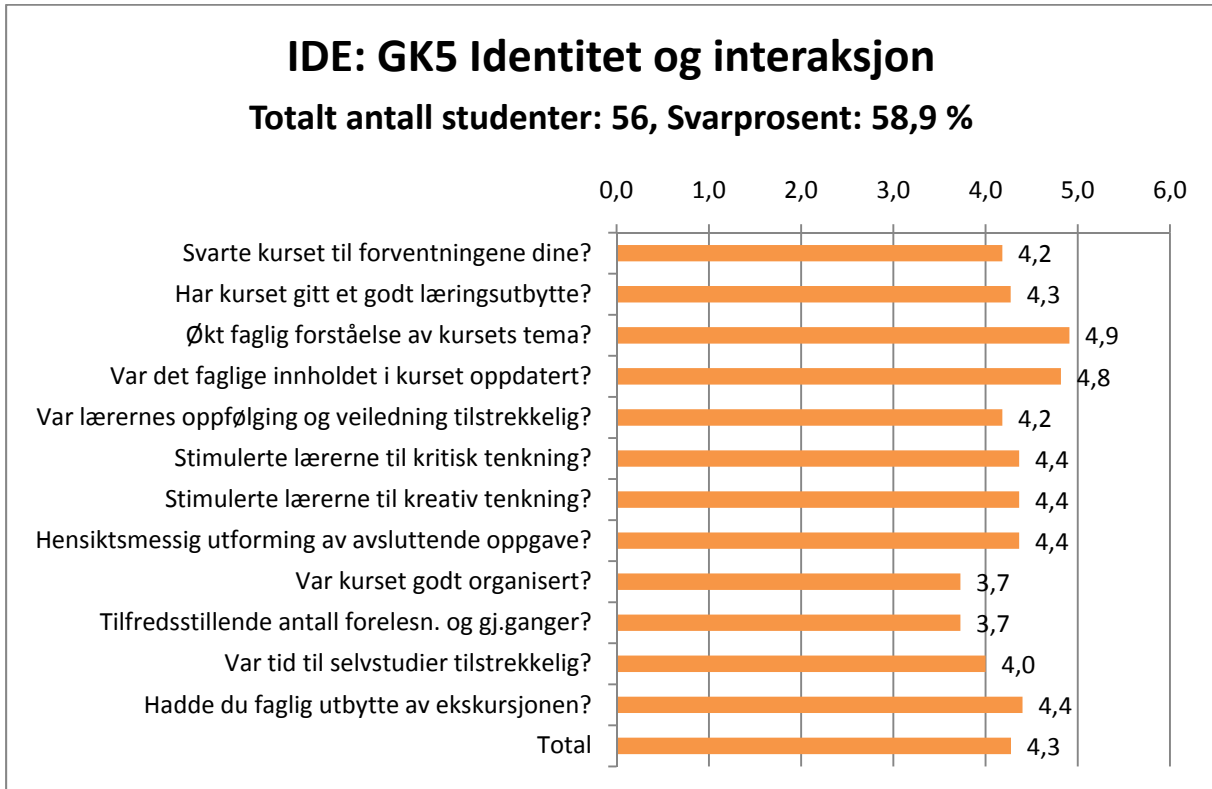
Studentenes ulike kompetanse og nivå

Utvekslingsstudenter, og norske og utenlandske studenter tatt opp senere i studiet, bidrar til at flere studiokurslærere får studentgrupper med ulik bakgrunn og til dels svært ulik kompetanse og nivå. Særlig for førstesemesterkursene på landskapsarkitektur er det en stor utfordring å skape en homogen gruppe og gi et studietilbud som favner alle.

På enkelte av studiokursene (som Ytelsesbasert design og Arkitekturproduksjonsmidler 4) har lærerne ikke fått innfridd forventningene til studentenes nivå innen alt fra skissetegning og prosjektering til akademisk skrivning. Dette ble opplevd som frustrerende i den forstand at undervisning i grunnleggende metode tok tid og fokus fra kursets tema.

3.0 Tabeller og sammendrag av alle kurs

3.1 Større grunnkurs

Ansvarlig lærer: Nina Bjørnstad

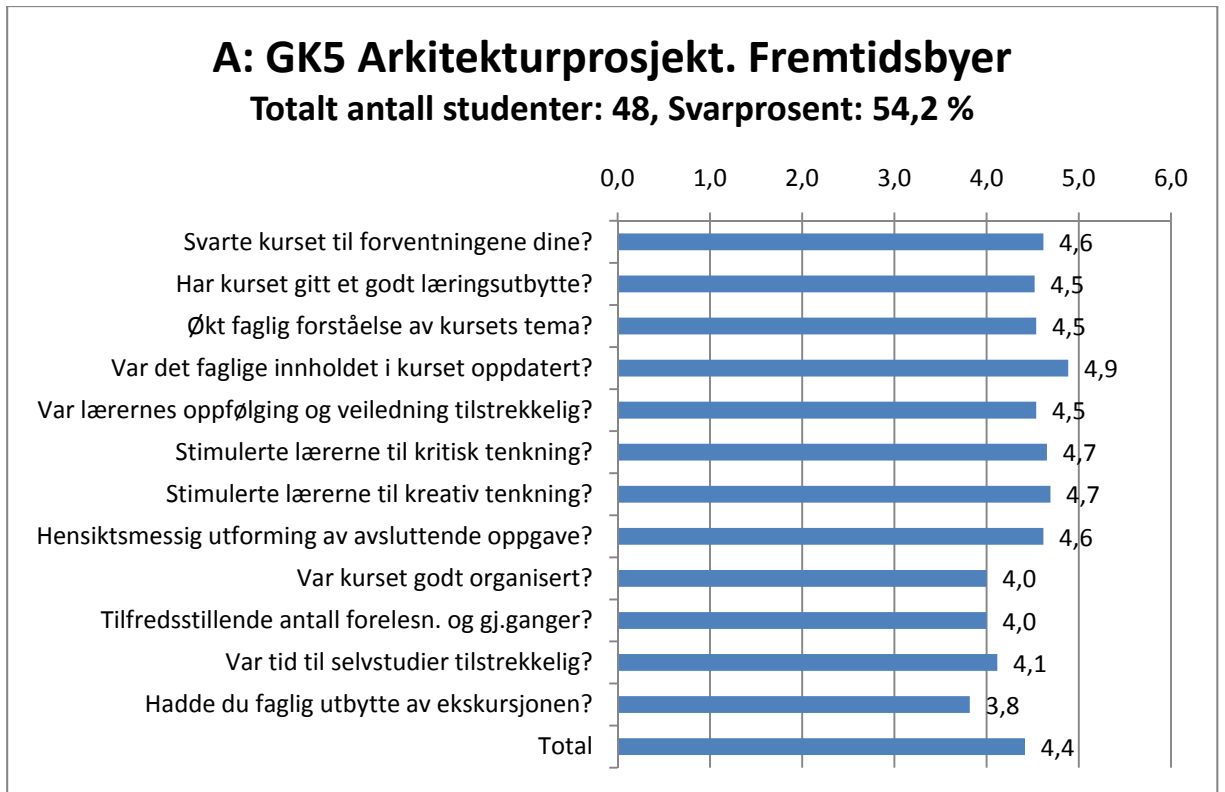
Studentene mener (få fritekstsvar):

Skryt til lærere og eksterne forelesere.

Bra at kurslærerne fokuserte på god organisering og stramme rammer for innleveringer og lignende.

Kursansvarliges evaluering:

- Brukt mye tid på direkte samtaler med studentene og oppdatering av moodle en gang i uka. God kommunikasjon med studentene som arbeider på skolen.
- Forslag til forbedring: innføre en form for sanksjoner overfor de som ikke leverer oppgaver tidlig i semesteret
- Det trengs flere veilederressurser på indteraksjonsdesign
- Veldig fornøyd med fokuset på bærekraft, og studentenes tolkninger og bruk av denne input'en i prosjektene sine.

Ansvarlig lærer: Lars Haukeland

Studentene mener:

Delte meninger om referanseprosjektene relevans og representativitet. Det er også delte meninger om metode og teori undervisningens omfang – enkelte mener den burde vært utvidet, mens andre synes avgrensning er bra.

Mange roser lærerteamet for entusiasme og evnen til å skape god stemning.

Samtidig er det flere som etterlyser tettere oppfølging og mer tydelig og samkjørt

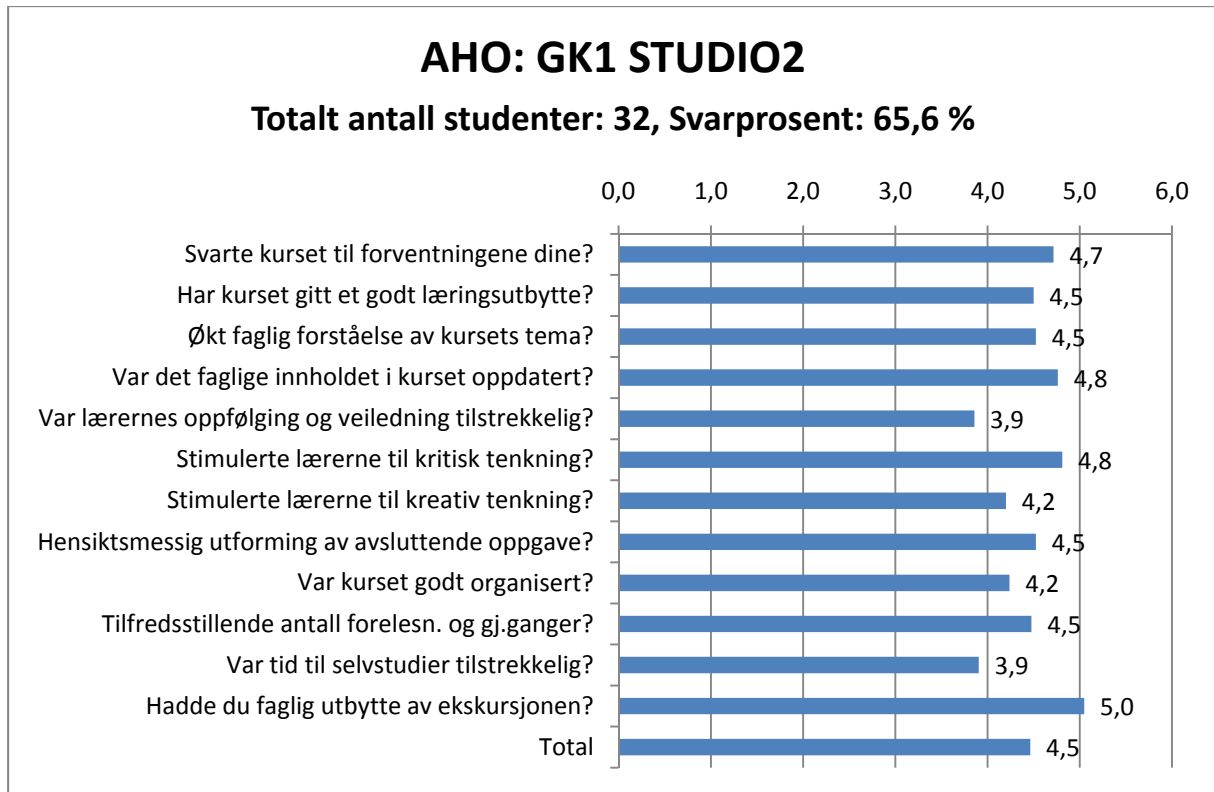
kritikk underveis i semesteret. For mye "kjør på" og for lite "i hvilken retning?".

Kursansvarliges evaluering:

Engasjert studentgruppe. Opplevde god dialog mellom studenter og lærerteam.

Gruppearbeid ga gode resultater. Tror mye ble gjort riktig denne gangen – fin sammensetning av lærerteam, gode studentresultater – virker som studentene har fått med seg bra skills fra de første to årene med undervisning, noe som gjør det lett å bygge videre på kompetansen deres.

Forslag til forbedring: bedre hands on GIS-undervisning, bedre sammengeng mellom teori og metode-undervising og studioprosjektene.

Ansvarlig lærer: Erik Fenstad Langdalen

Studentene mener:

Faglig: AutoCAD-kurset var ikke så bra.

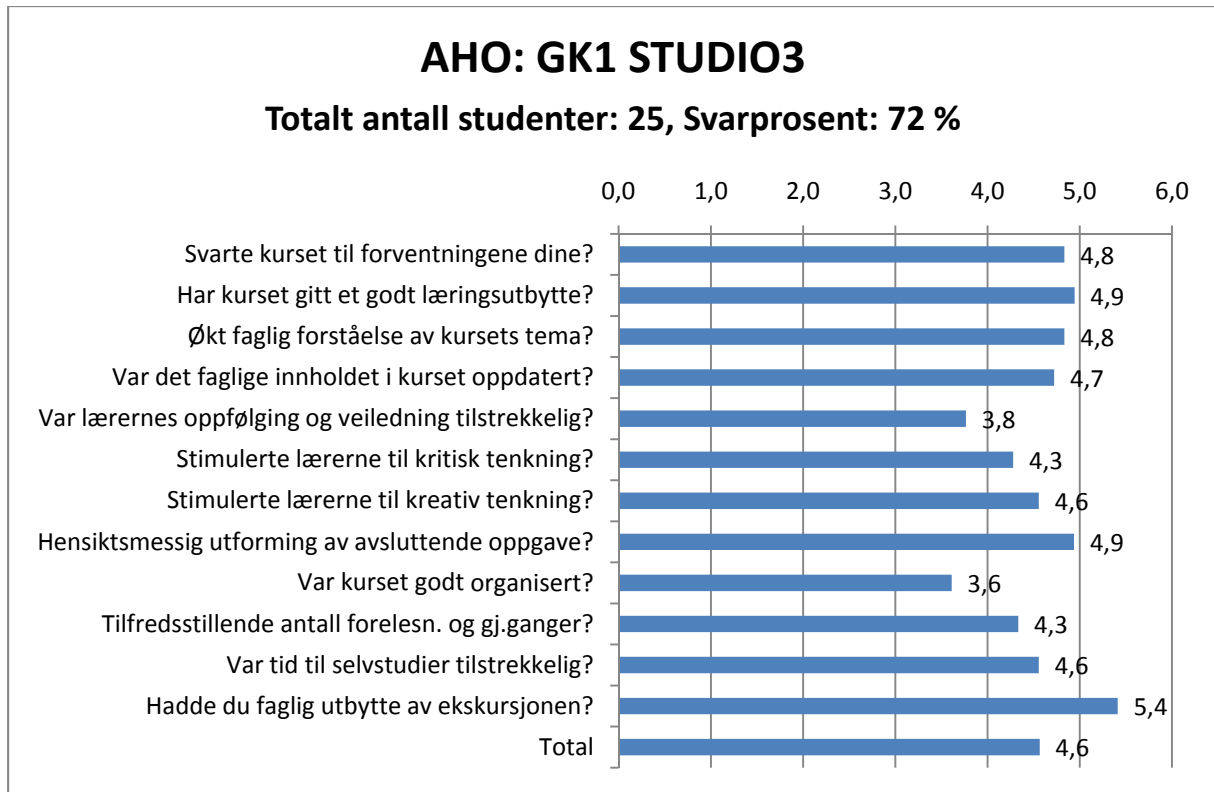
Mange blir forvirret av uensartede tilbakemeldinger, og opplever det vanskelig å absorbere kritikk på bakgrunn av liten eller ingen bakgrunnskompetanse.

For mye negativ kritikk. Flere sier de ble "satt ut" pga av dette, og ønsker at det også fokuseres på positive sider ved prosjektene.

Flere kunne tenkt seg mer tilstedeværelse på salen fra lærerne, men de fleste legger til at undervisningen også bød på mye bra og at de har lært mye i høstsemesteret.

Fornøyd med verkstedsundervisning og studass'ene på datalab'en.

Kursansvarlige besvarte ikke undersøkelsen.

Ansvarlig lærer: Harald Skulberg

Studentene mener:

Noen uttrykker en følelse av å være nedprioritert til fordel for arkitekturstudentene. For mange arkitekturhistorieforelesninger.

Gode tilbakemeldinger på kvaliteten på veiledningen, men lærerne kunne vært mer og oftere tilgjengelig.

Kunne trengt mer tid på verkstedene.

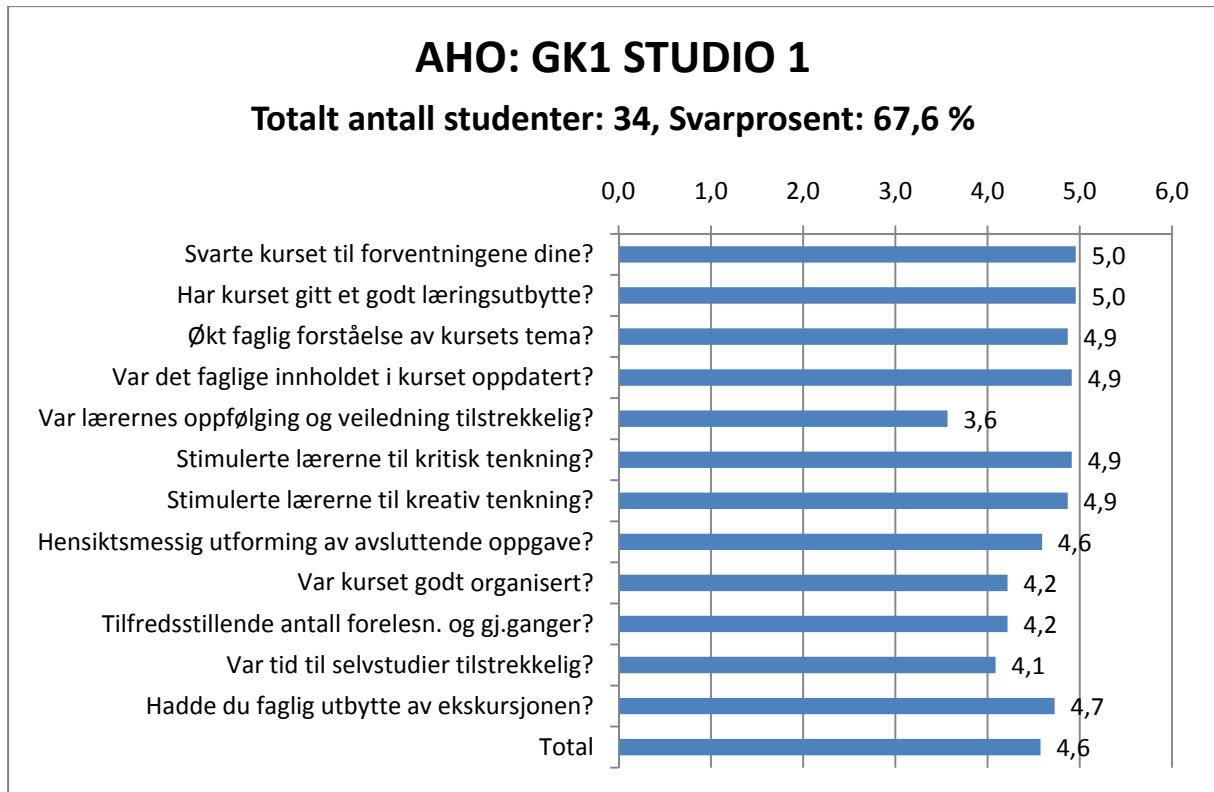
Kursansvarliges evaluering:

Stort sett god dialog med studentene. Kan samkjøre bedre mellom de tre førsteårsstudioene angående hvilken informasjon som formidles tilhvert – en del arkitekturspesifikk info har blitt gitt til designstudentene. Moodle har fungert bra.

Semesterplanen kunne vært bedre koordinert mellom ark- og ide-studioene i forkant av semesteret. Da blir det lettere å planlegge for hvert enkelt studio. Informasjonsflyten mellom studioene bør også forbedres

Det trengs bedre arbeidsplasser for studentene. Trangt på salen. Dessuten et problem at andre GK1-kurs gjennomførte gjennomganger på tegnesaler. Dette blokkerte arbeidsmulighetene for studio 3-studentene.

Veiledningsintensivt semester – har fungert noen lunde pga forhåndsavtalte veiledningstidspunkter. Semesterutstillingen First Year Ambitions fungerte veldig bra. Det bør ellers legges mer vekt på designspesifikke forelesninger for å imøtekomme IDE-studentenes fagprioritering

Ansvarlig lærer: Beate Hølmebakk

Studentene mener (svært få fritekstsvar):

Skulle gjerne hatt bedre tilgang til verkstedene i forbindelse med prosjektoppgavene. Godt læringsutbytte, men lærerne kunne av og til vært mer tilgjengelige for veiledning.

Kursansvarliges evaluering:

Moodle har gjort kommunikasjonen rundt det praktiske opplegget lettere. God kommunikasjon - Studentene er flinke til å gi uttrykk for meninger og behov.

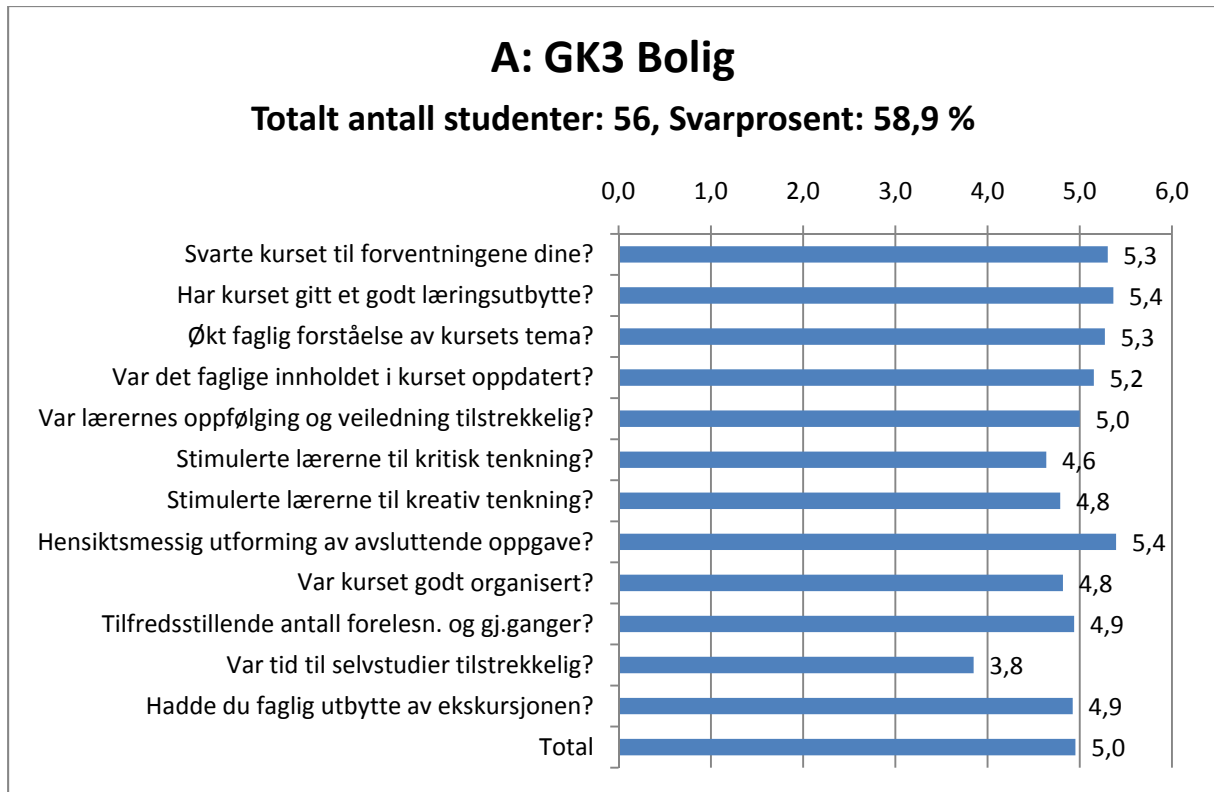
Læringsutbytte oppnådd, bortsett fra verkstedsundervisningen som var mindre formålstjenlig i høst enn tidligere. Bra dataopplæring ved Søren Sørensen – studentene er nå godt rustet til et intensivt prosjekteringssemester til våren.

I tillegg til verkstedsundervisningen bør bruken av kurslitteratur forbedres.

Antallet studenter er helt på grensen i forhold til lærerressurser, særlig ettersom vi etterstreber individuell oppfølging.

Fornøyd med konseptet med å knytte studioarbeidet til Odda. Dette gir gode pedagogiske poenger i forhold til tegneverktøy, situasjonsforståelse og grunnleggende prosjekteringsøvelser.

Kontinuitet i lærerteamet for studio1 bør etterstrebes.

Ansvarlig lærer: Bente Kleven

Studentene mener:

Mange positive tilbakemeldinger på det faglige innholdet i kurset – oppgaven var både konkret og spennende. Forelesningsrekka kunne vært bedre strukturert, litt for mye input mot slutten da det gjaldt å få ferdig prosjektet.

God veiledning fra et lærerteam som utfyller hverandre med ulike spesialfelt. Mange delgjennomganger er bra, men lærerne kunne vært enda mer kritiske til studentenes arbeider ved gjennomganger og veiledning. Enkelte kunne ønsket seg mer og tettere veiledning, særlig mot slutten av semesteret, men innser samtidig at det er en fordel å lære seg å jobbe mer selvstendig.

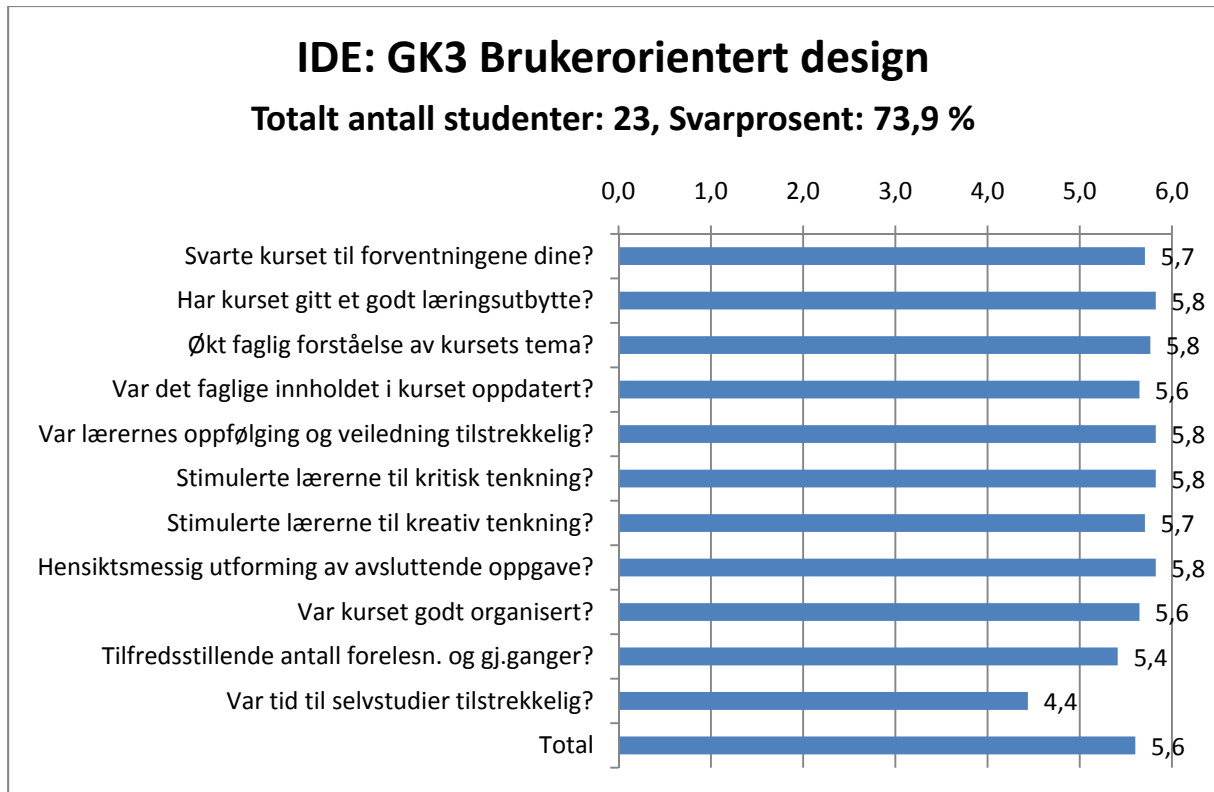
Betongworkshop må vare lenger enn tre dager.

NB: Stor forvirring rundt ekskursjon. 42,4 % mente de hadde vært på ekskursjon, 48,5 % mente de ikke hadde det, mens 9,1 % ikke visste.

Kursansvarliges tilbakemelding:

God dialog mellom studenter og lærere. Regelmessige delgjennomganger har fungert bra.

Veldig gode resultater fra studentene. Lærerressursene tåler imidlertid ikke at alle leverer individuelle oppgaver. Forelesningene i arkitekturhistorie kunne vært avsluttet tidligere i semesteret.

Ansvarlig lærer: Kathinka Bryn Bene

Studentene mener:

Svært positive tilbakemelding til kursinnhold og undervisning. Veldig bra med bruk av forskjellige lærere fra instituttets kompetanse, og små og store ekskursjoner. Opplevels- og læringsrikt semester.

Topp oppfølging fra Kathinka. Inspirerende hele veien, og en smittende positivitet og engasjement. God informasjonsflyt rundt praktisk opplegg. Ingen negative tilbakemeldinger. Merk at eneste spørsmål med gjennomsnittsscore under 5,4 er "tid til selvstudier".

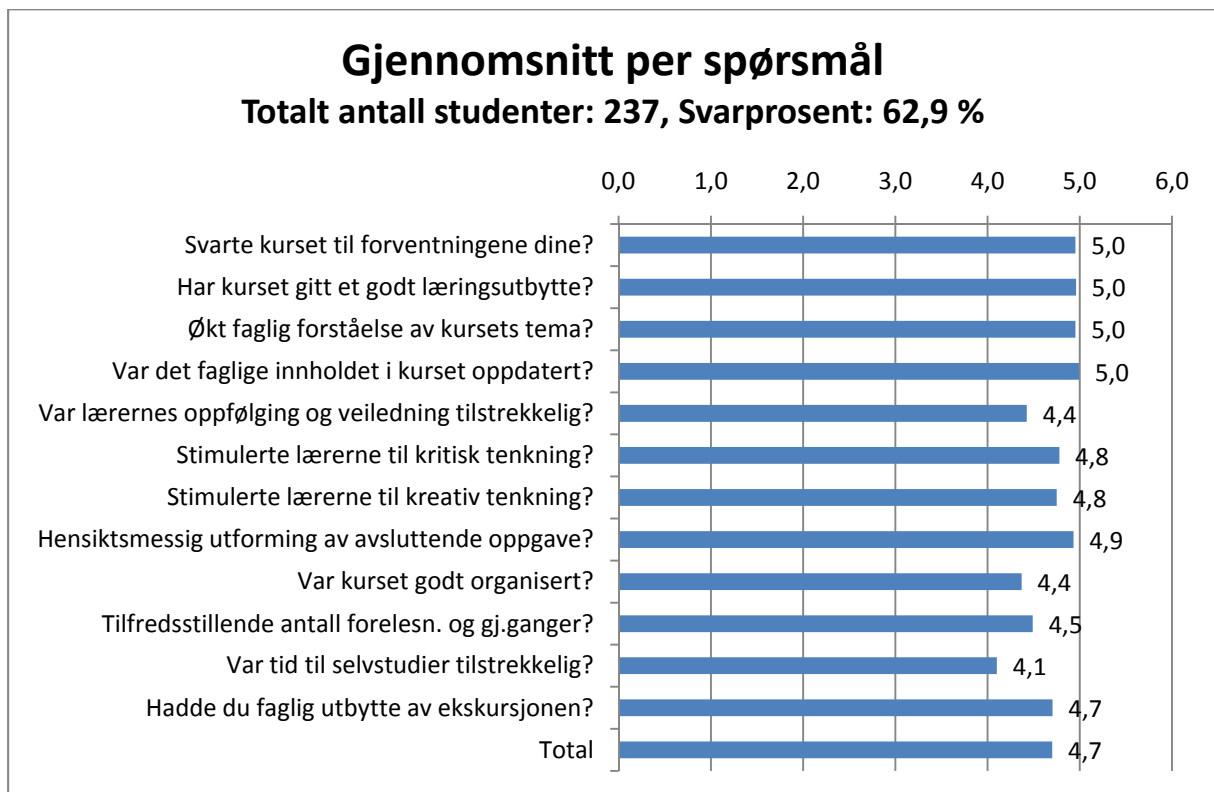
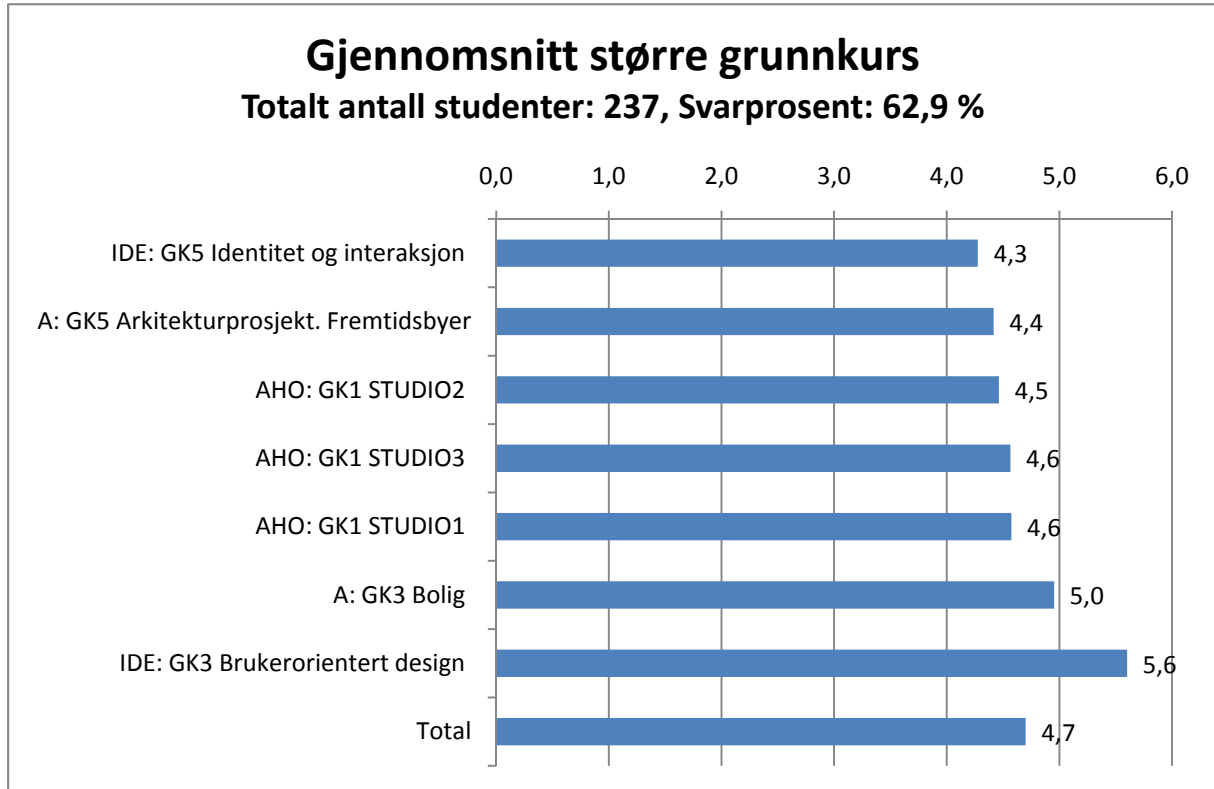
Kursansvarliges evaluering:

God dialog med åpne, mottakelige, motiverte og engasjerte studenter.

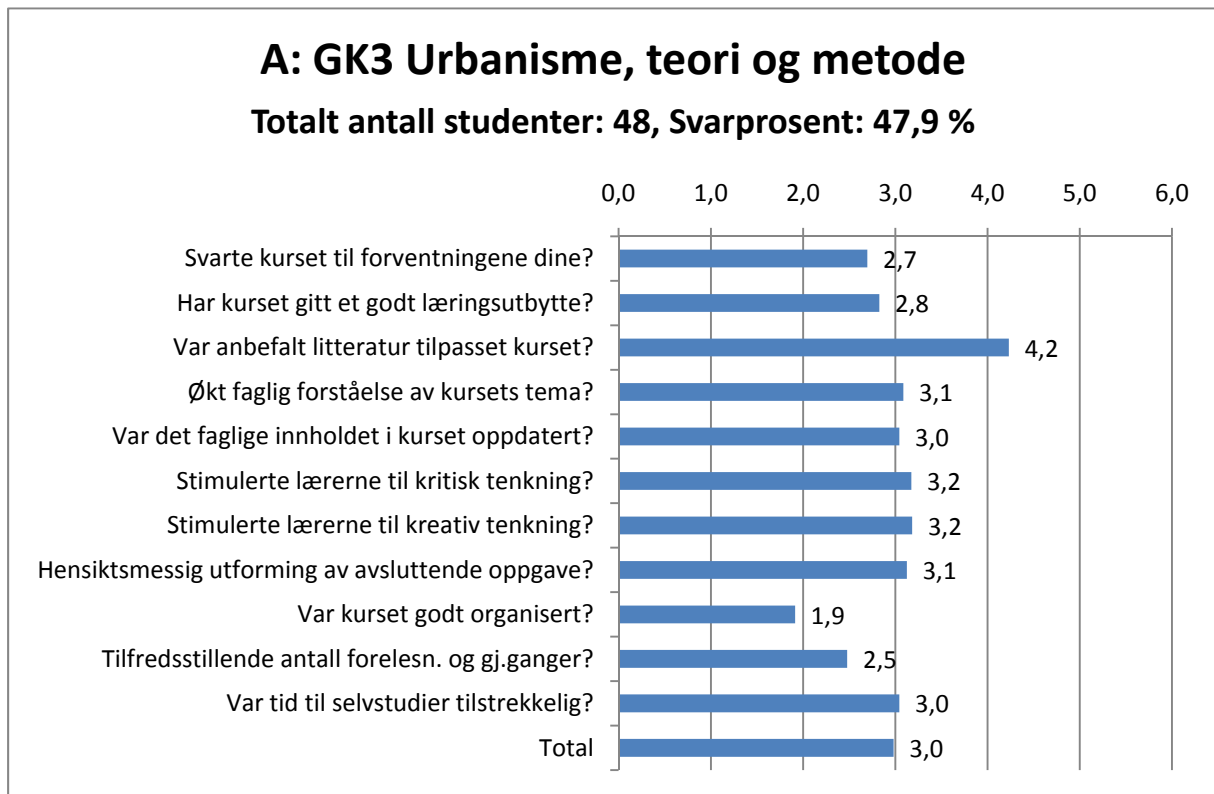
Læringsmålet ble oppnådd i høy grad. Opplevde at det fungerte bra med eksterne lærerkrefter. Dette har sikret en ikke for snever tilbakemelding til studentene. Svært fornøyd med studentenes utvikling.

Studentene manglet grunnleggende form- og tegneferdigheter. Dette ble tatt tak i, men neste gang vil det bli kjørt en egen modul på dette. Hva jeg mener har vært viktig for kurset:

- Vise studentene at man har forventninger og ambisjoner på deres vegne
- Selv investere i kurset og yte maksimalt (vise egne ambisjoner)
- Ha respekt for studentenes tid, behov etc (undersforstått at de skal ha respekt for kurset)
- Nøye planlagt kurs der studentene får klare rammer å forholde seg til fra starten. Lite ad hoc
- All support og veiledning jeg har fått av kollegaer og ansvarlig for grunnundervisningen som har vært med på kvalitetssikre kurset.

3.2 Små grunnkurs

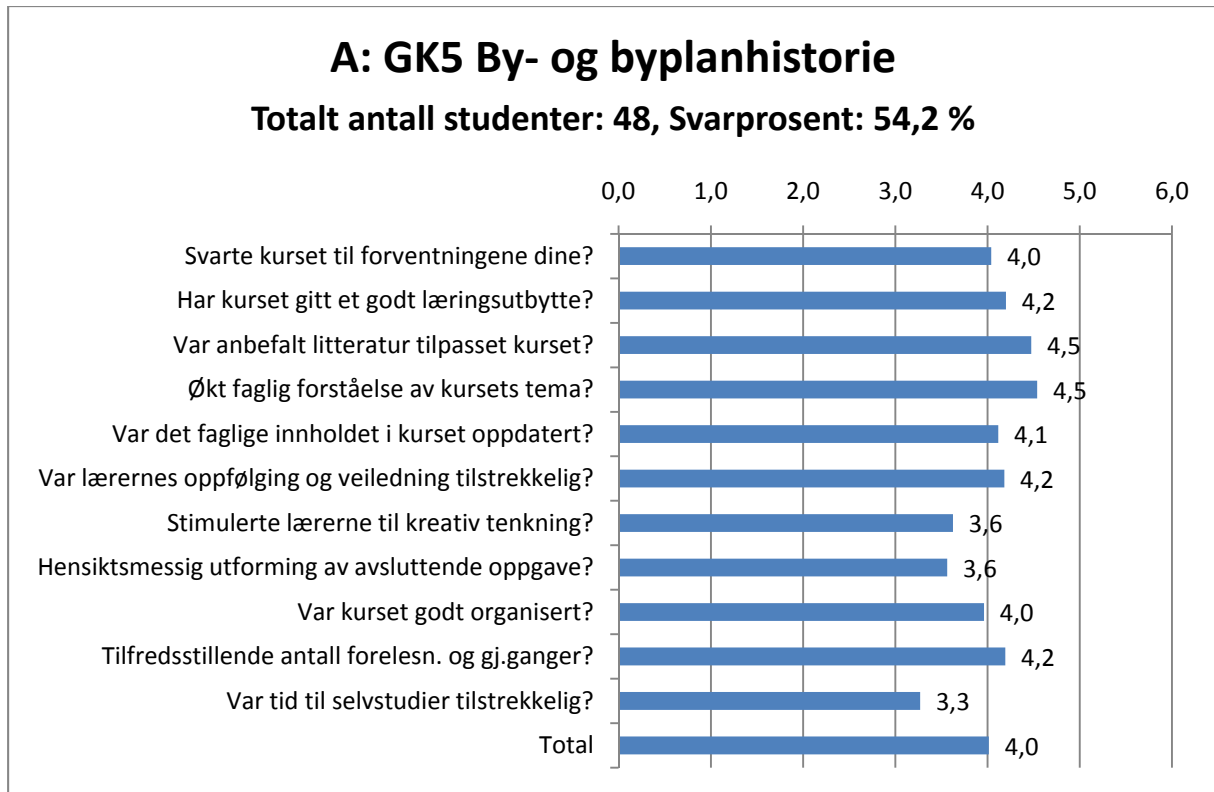
Ansvarlig lærer: Dag Tvilde

Studentene mener:

Dårlig organisert forelesningsrekke og gjennomganger. Uengasjerende og lite sammenhengende kurs. Vanskelig å forstå hva lærerne var ute etter i oppgavene.

Foreleser var ofte forsinket til forelesning, dårlig informasjonsflyt i forhold til praktiske ting og mange avlysninger. For dårlig kommunikasjon mellom lærere og studenter, og studentene har inntrykk av dårlig kommunikasjon internt mellom involverte lærere.

Kursansvarlige besvarte ikke undersøkelsen.

Ansvarlig lærer: Karl Otto Ellefsen

Studentene mener:

Godt strukturert kurs. Gode forelesninger, men de kunne inneholdt mer stoff og eksempler fra nyere tid. Engasjert foreleser selv om kurset kunne virke noe rutinepreget.

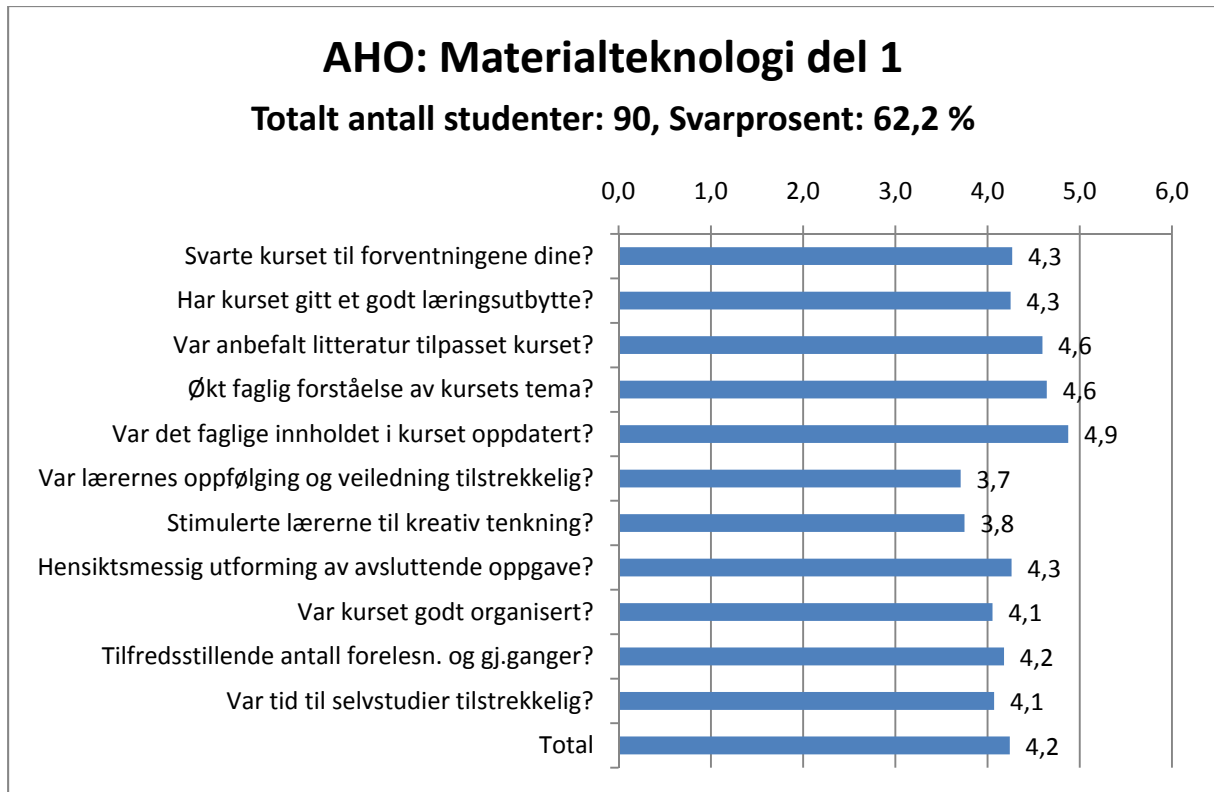
Flere etterlyser ny vurderingsform i stedet for kun avsluttende skriftlig eksamen. Oppgaver underveis i semesteret kunne gitt en bedre pekepinn på hvor en står før eksamen.

Kursansvarliges evaluering:

Utmerket dialog med de 75 % av studentene som regelmessig har fulgt forelesningene.

Forslag til forbedringer: Pensum revideres før høsten 2010 når kurset skal holdes neste gang. Videoopptak av forelesninger ble lagt ut på nett. Opptakene skal gjøres med profesjonelle til neste gang. Eksamensform skal vurderes.

Mange studenter ønsker kollokviegrupper. Dette vil kreve flere lærerressurser.

Ansvarlig lærer: Steinar Killi

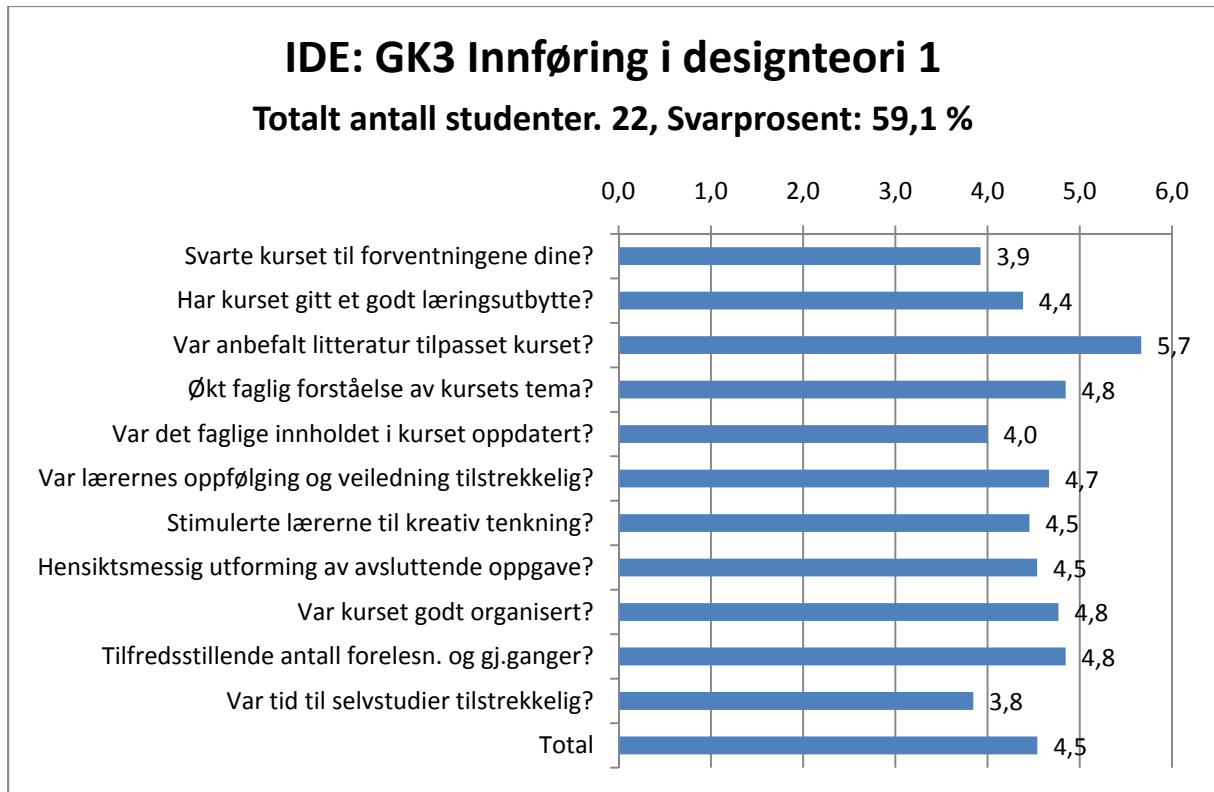
Studentene mener:

Studentene stiller med ulike forkunnskaper pga ulik vekting av realfag fra videregående. Undervisningen blir for banal for noen mens den blir for fjern og vanskelig for andre. Disse studentene ønsker seg mer støtte til matematikk- og fysikkoppgaver.

De fleste synes forelesningene var bra, men lærer kunne vært mer tilstede under arbeidet med praktisk oppgaver. Studass'ene var imidlertid til god hjelp.

Noen etterlyser flere praktiske øvelser, eller praktiske eksempler for å kunne koble teorien til noe håndfast. Det bør utarbeides en tydeligere forelesningsplan med oversikt over pensum så studentene kan stille mer forberedt til forelesning.

Kursansvarlige besvarte ikke undersøkelsen.

Ansvarlig lærer: Jan Michl

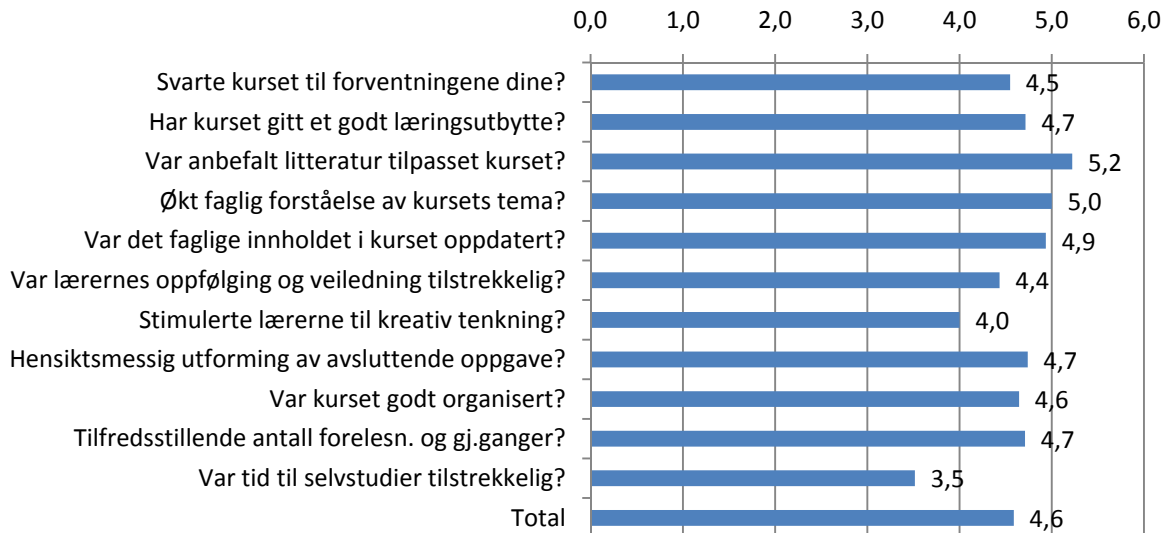
Studenten mener (få fritekstsvaer):

Bra forelesninger. Inspirerte til videre utforskning. Ekskursjonene var bra og relevante.

Kursansvarlige besvarte ikke undersøkelsen.

A: GK3 Konstruksjonsmekanikk og byggeteknikk 1

Totalt antall studenter: 54, Svarprosent: 57,4 %

Ansvarlig lærer: Bjørn N. Sandaker

Studentene mener:

Bra med fokus på klima og arkitektur, men det burde vært mer av det. Neon etterlyser også mer fokus på konstruksjon tidligere i semesteret.

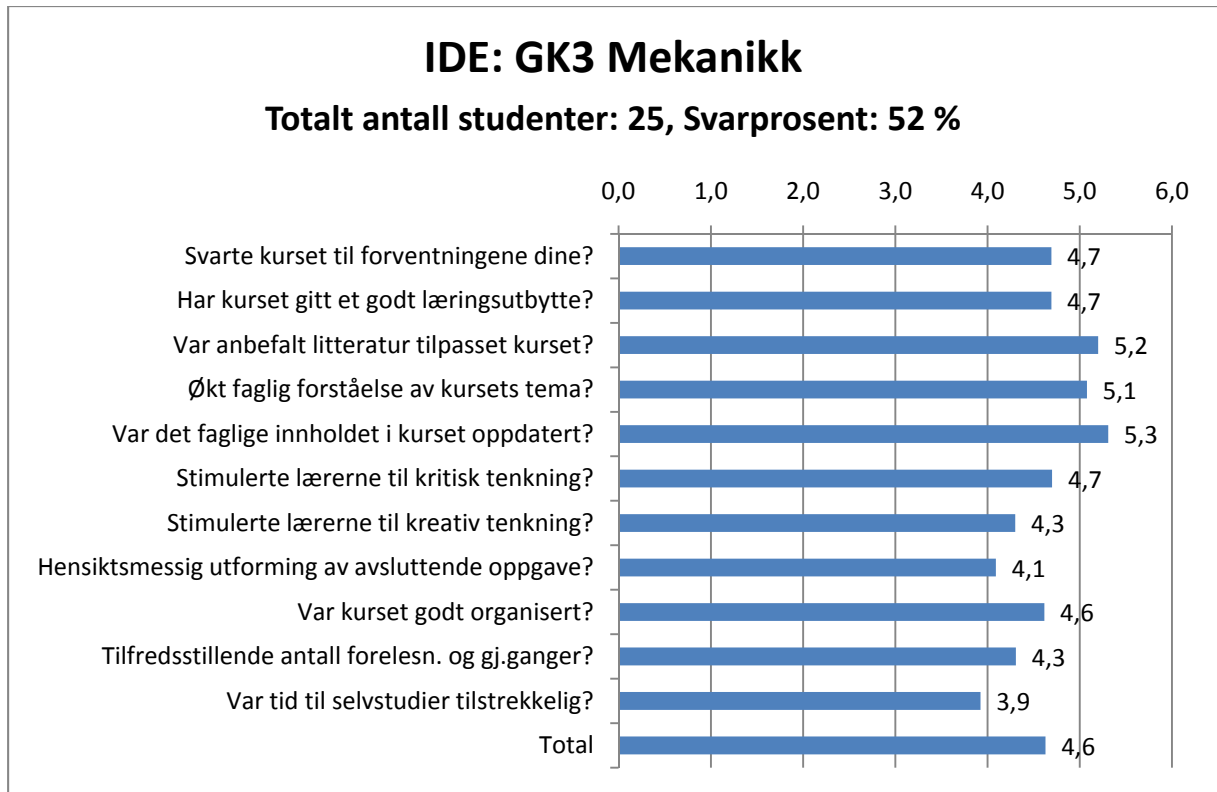
Mange er fornøyd med det faglige innholdet, men noen av forelesningene ble for generelle. Savner overførbarhet til praktiske eksempler, og kobling til studiekurset GK3 Bolig.

Godt strukturert kurs.

Kursansvarliges evaluering:

Fornøyd med forelesningene, god kontakt med studentene og generelt god stemning på kurset.

For få lærere til at vi klarer å følge opp studentenes konstruksjonsprosjektering.

Ansvarlig lærer: Steinar Killi

Studentene mener (svært få fritekstsvar):

23,1 % oppgir at stimulering til kreativ og kritisk tenkning ikke er relevante spørsmål for dette kurset.

Én mener mangelen på samsvar mellom begrepsapparatet i læreboka og det som ble brukt i forelesningene var uheldig.

Kursansvarlige besvarte ikke undersøkelsen.

AHO: Tverrsnitt gjennom arkitektur- og designhistorien

Totalt antall studenter: 90, Svarprosent: 64,4 %

Ansvarlige lærere: Thomas Thiis-Evensen og Jan Michl

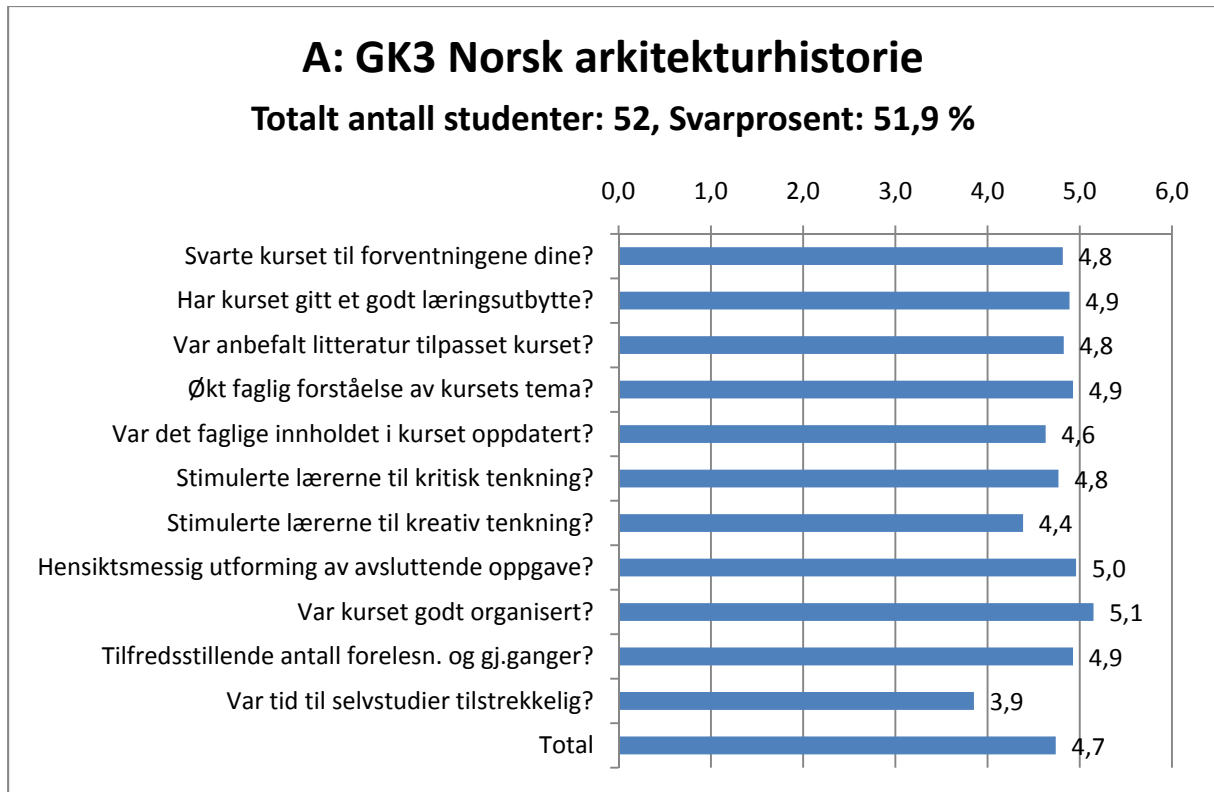
Studentene mener:

Skryt til det faglige innholdet. Interessante forelesninger, særlig på arkitekturhistorie. Faglig sterke forelesere. Thiis-Evensen har gjort seg spesielt populær blant studentene for sin humor og smittende engasjement.

Dårlig lys og luft på croquis-salen. Til å bli trøtt av til tross for bra forelesninger.

IDE-studentene etterlyser med fokus på faget sitt i oppgaver og undervisning. Særlig eksterne forelesere har kun fokus på arkitektur.

De kursansvarlige besvarte ikke undersøkelsen.

Ansvarlig lærer: Kolbjørn Nesje Nybø

Studentene mener:

Lærerrike og inspirerende forelesninger. God veiledning og oppfølging i forbindelse med kollokviegrupper og skriftlige oppgaver underveis i semesteret.

Kollokviene er bra for det pedagogiske utbyttet. Eneste ulempen er at det bidrar til at kurset blir i overkant tidkrevende.

Veldig fornøyd med ekskursjonen.

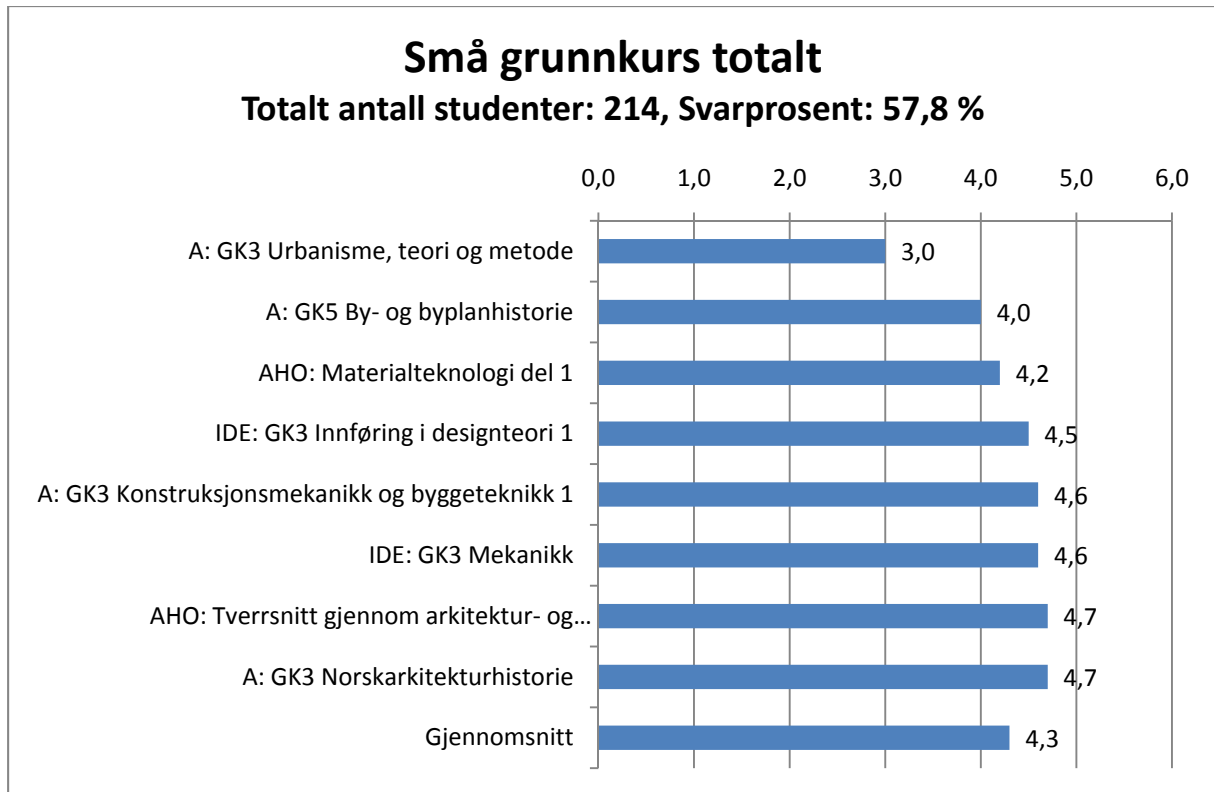
Kursansvarlige evaluering:

God dialog med studentene. Brukte ikke Moodle – det gjør vi neste gang.

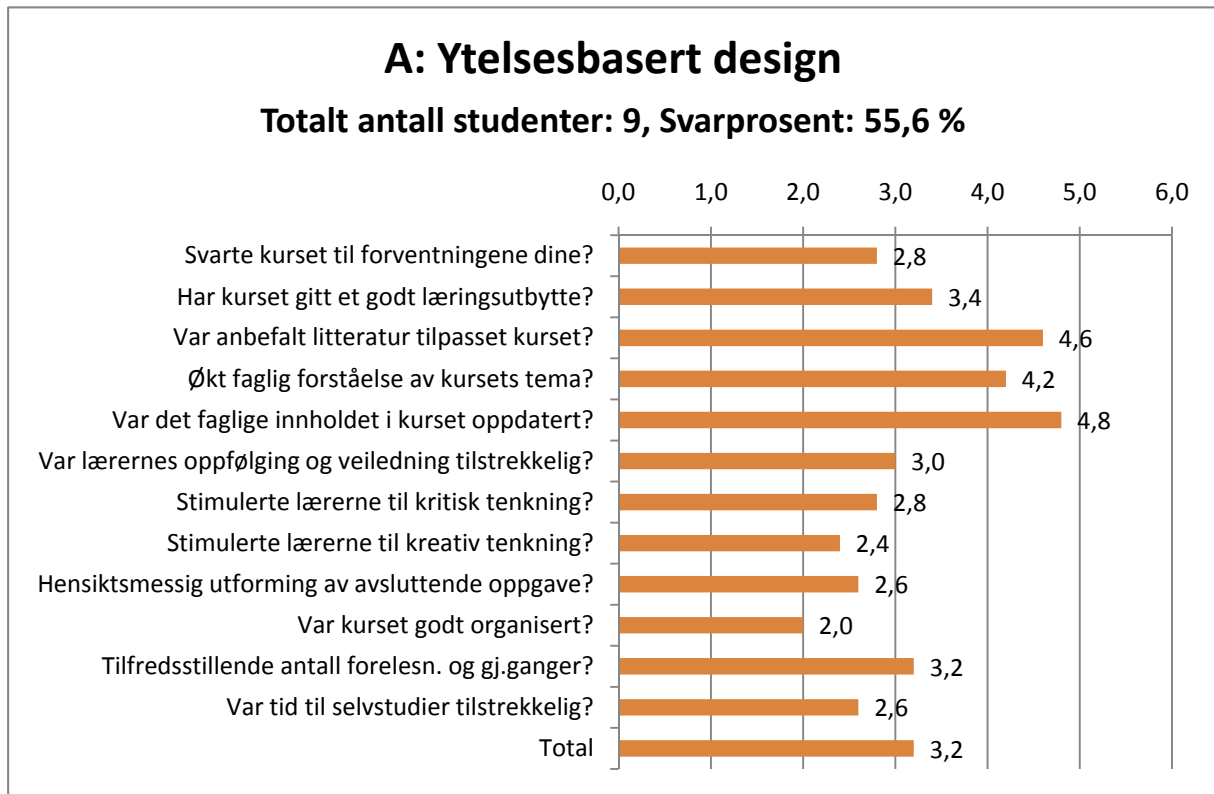
Læringsutbytte stort sett oppnådd. Studentenes oppgaver var bedre i år enn i fjor. Kan stramme inn i forhold til gruppeoppgavene. Forelesningene kan også alltid forbedres.

Grei balanse mellom antall studenter og lærere, men det tar mye tid pga gruppeoppgaver gjennom hele semesteret. Ca 40 % arbeidsbelastning og kursansvarlige. God hjelp fra Elisabeth Seip.

Fornøyd med godt gjennomført ekskursjon.

3.3 Studiokurs

Ansvarlig lærer: Michael U. Hensel

Studentene mener:

Eneste fritekstsvar er "Will write letter as requested by Børre"...

Etter poenggivningen å dømme kan det virke som det er svært delte meninger om kurset blant studentene. En gruppe som konsekvent gir karakteren "1" eller "2", og én som gir "4" og "5".

Kursansvarliges evaluering:

God dialog med studentene, men deltakelsen har vært lav innimellom. Dette ga et differensiert læringsutbytte – bra for dem som deltok hele tida, mindre for dem som var lite til stede. Viktig å få opp deltakelsen. Ønsker seg krav om 100 % oppmøte.

De beste studentene viser gode eksempler på *Research by Design*.

En del basiskunnskaper mangler hos studentene. For eksempel tegning (konvensjoner), geometri, strukturer og oppdatert kunnskap på samtidig arkitektur og design og arkitekturhistorie. Dette holder ikke for masterstudenter.

FTH: Re-store: Nytenkning om arkitekturvern gjennom romlig og strukturell transformasjon

Totalt antall studenter: 14, svarprosent: 78,6 %

Ansvarlig lærer: Thordis Arrhenius

Studentene mener:

Ønsker bedre innføring i begrepet transformasjon. Teorien/litteraturen var bra, men for snever. Flere artikler kunne hjulpet på bredden.

Noen opplevde lærernes holdninger som ikke konstruktive. Bidro til å trekke ned stemning og kreativt arbeidsmiljø. Lite veiledning utenom formelle gjennomganger. Savnet uformell veiledning og tilstedeværelse fra lærerne på tegnesalen.

Kurset virket tilfeldig organisert. Det kom ulike praktiske beskjeder fra ulike lærere. Endringer i faglig retning underveis var heller ikke gunstig.

Veldig bra film-workshop tidlig i semesteret.

Kursansvarlige besvarte ikke undersøkelsen.

IDE: Design i et høyteknologisk forskningsmiljø (Avansert produktdesign)

Totalt antall studenter: 14, Svarprosent: 57,1 %

Ansvarlig lærer: Geir Øxseth

Studentene mener:

Flere etterlyser mer undervisning, gjennomganger og veiledning. Studentene fikk inntrykk av at det ikke var laget noen plan for kurset. Svært lite undervisning og obligatorisk aktivitet.

Hadde vært bra med flere gjesteforelesninger og/eller ekskursjoner til relevante firma.

Kursansvarlige besvarte ikke undersøkelsen.

A: Bro over Drammensfjorden ved Svelvik

Totalt antall studenter: 12, Svarprosent: 75 %

Ansvarlig lærer: Arne Eggen

Studentene mener:

Det var mer fokus på ingeniørteknikk enn på arkitektur. Kunne lagt mer vekt på arkitektonisk inspirasjon.

Litt for lite kritisk fokus ved gjennomganger. Ønsker seg flere uformelle møter med lærerne, ikke bare organiserte gjennomganger.

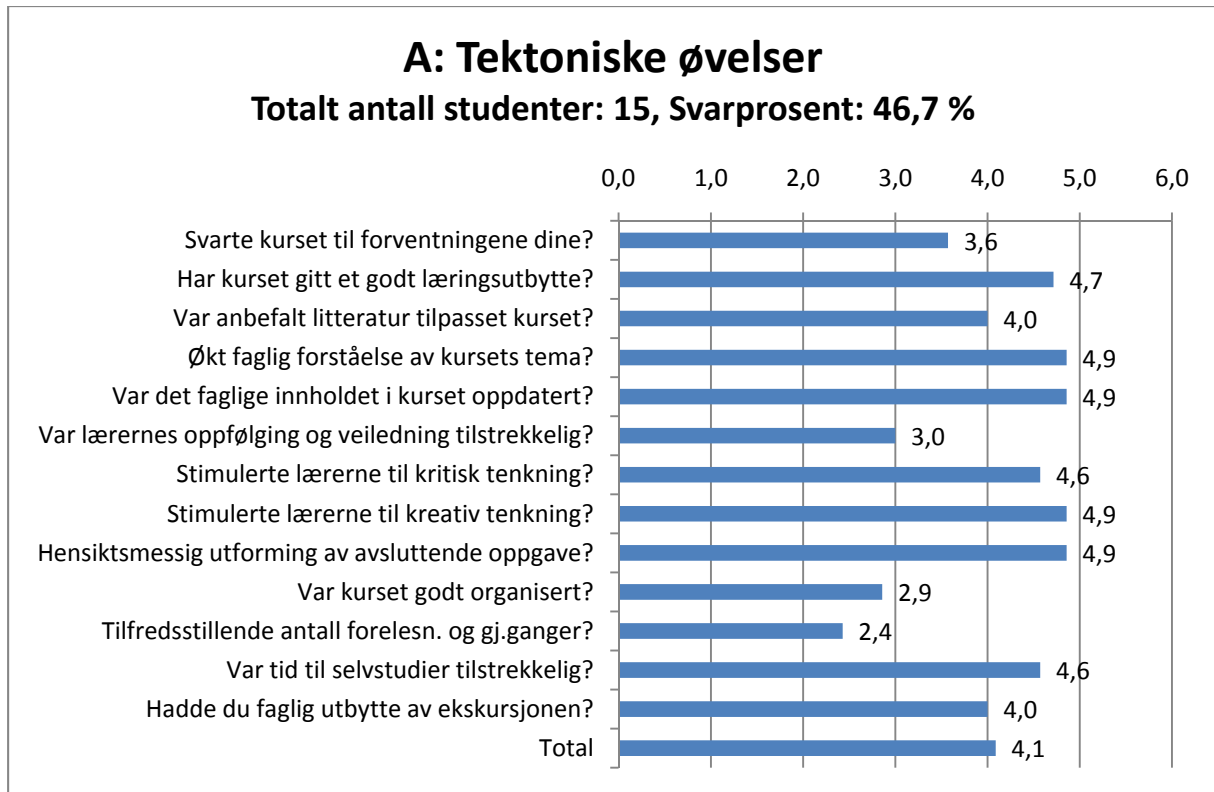
Bra workshop i byggehallen med 1:1-modeller.

Kursansvarliges tilbakemelding:

God dialog på tross av at kurset hadde studenter fra sju ulike nasjonaliteter. God balanse mellom antall studenter og lærere pga ekstern tilleggsfinansiering.

Gode resultater på prosjekter og fullskala-workshop. En student fikk pris fra Statens Vegvesen for "Excellence in Transportation Architecture".

Av og til lav deltakelse på forelesninger. Nødvendig med et strammere kursopplegg med tanke på ukeplaner og oppgaver.

Ansvarlig lærer: Jan Olav Jensen

Studentene mener (svært få fritekstsvar):

Det trengs mer input: flere forelesninger og/eller større tilstedeværelse på tegnesalen.

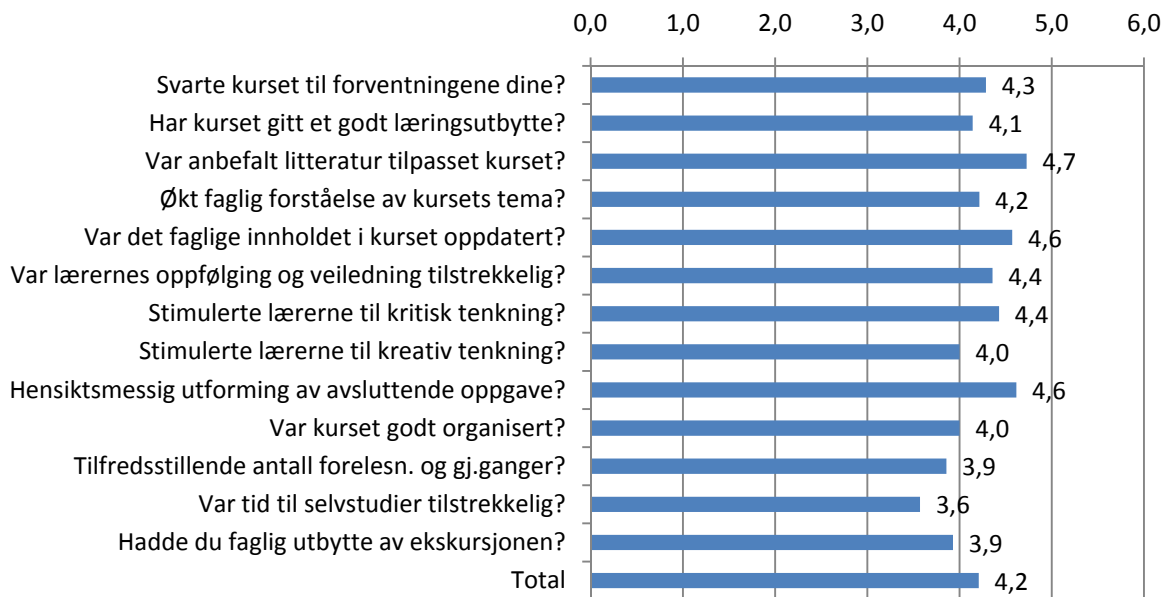
Kursansvarliges evaluering:

Tilfredsstillende dialog med studentene. Godt fornøyd med studentenes innsats.

Pga plassmangel er det vanskelig å arrangere forelesninger som ikke er planlagt lang tid i forveien. Trangt på tegnesal gjør det vanskelig å vurdere modeller og tegninger.

U: Landskapsurbanisme: Vestkorridoren

Totalt antall studenter: 15, Svarprosent: 93,3 %

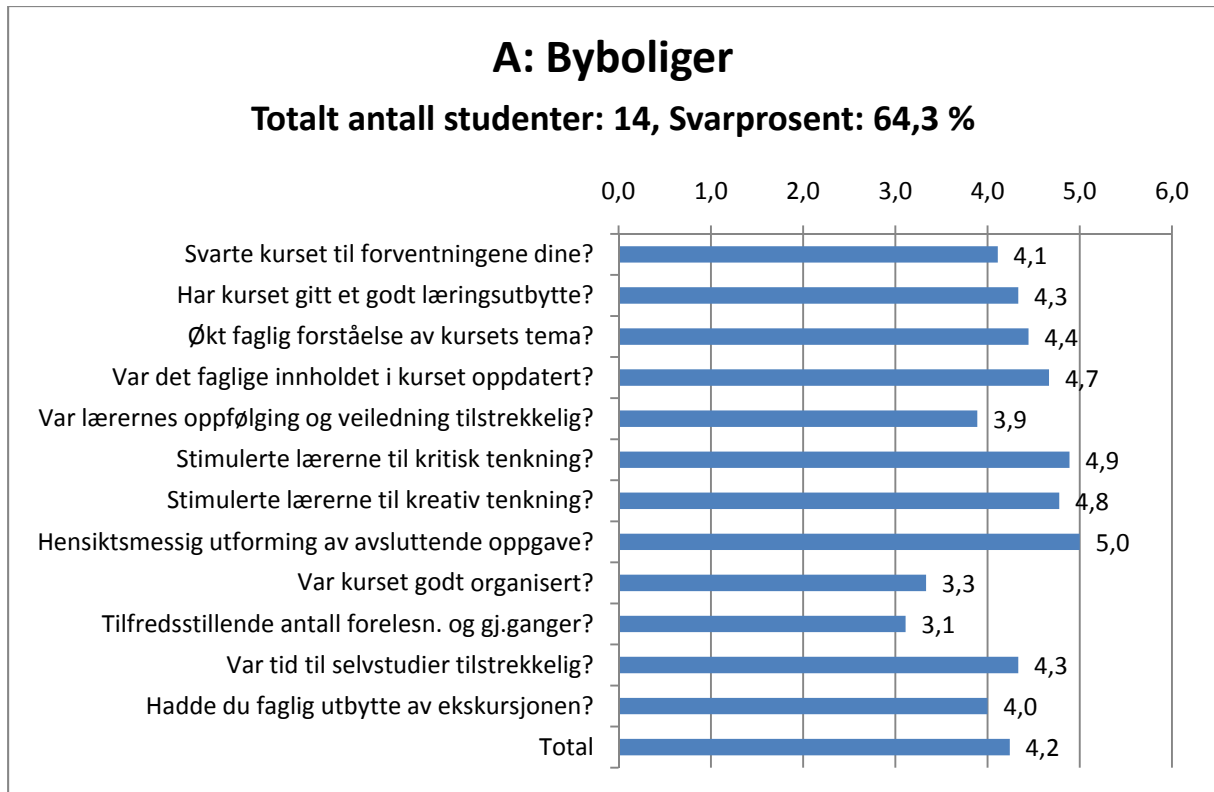
Ansvarlig lærer: Alf Haukeland

Studentene mener:

Første studiokurs for nytt kull på landskapsarkitektur – mange ulike forutsetninger, og varierende språkkunnskaper. Ble av og til en tålmodighetsprøve – gruppesamarbeid ble vanskelig, og dette gikk utover læringsprosessen.

Mange kunne ønske seg mer veiledning underveis i kurset. Også at lærerne var mer tydelige på hvilke krav som stilles til oppgaveløsning.

Kursansvarlige besvarte ikke undersøkelsen.

Ansvarlig lærer: Håkon Vignæs

Studentene mener:

Det burde vært flere forelesninger. De som ble gjennomført var bra.

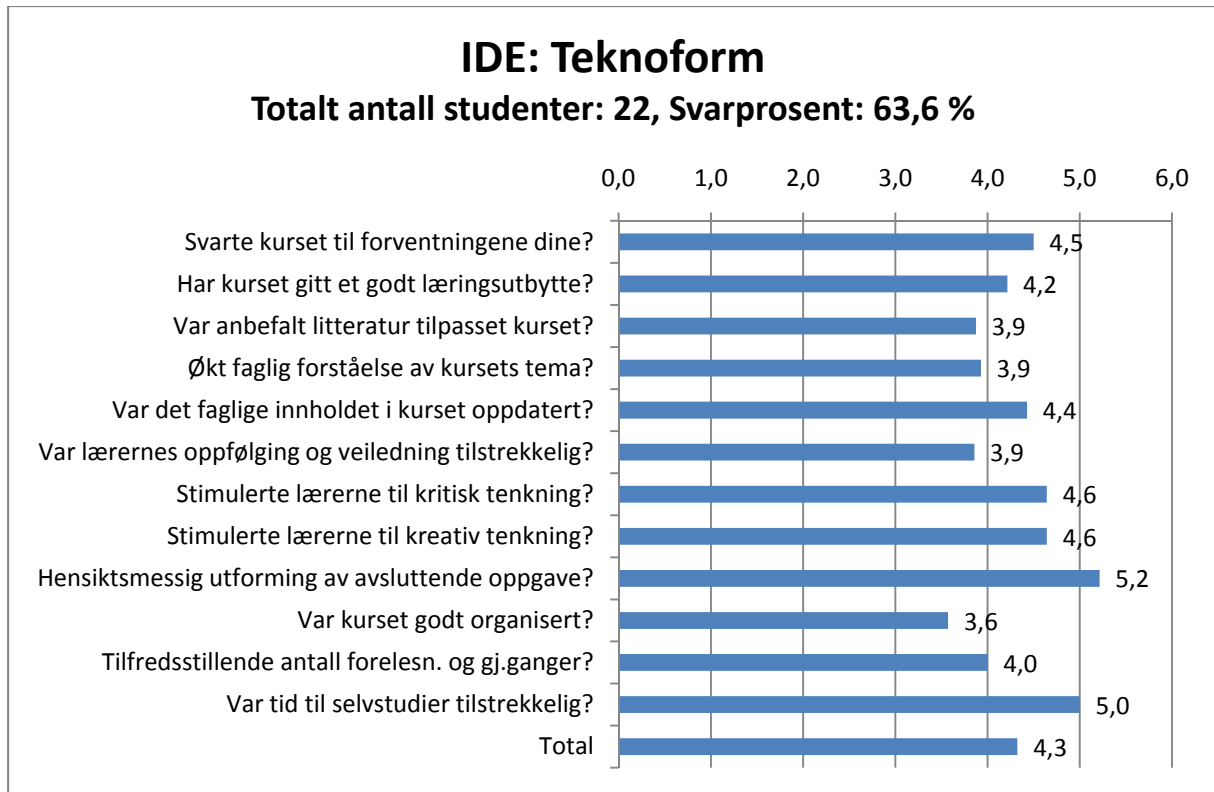
Dårlig struktur på kurset. Uforutsigbarhet og dårlig kontinuitet i veiledningen, måtte begynne på scratch ved hver kritikk.

Delte meninger om undervisning; noen er veldig fornøyd med kompetente lærere.

Kursansvarliges evaluering:

God dialog, og god læringsmåloppnåelse, for de 75 % av studentene som var mye til stede.

Kunne hatt flere innleveringer og flere forelesninger.

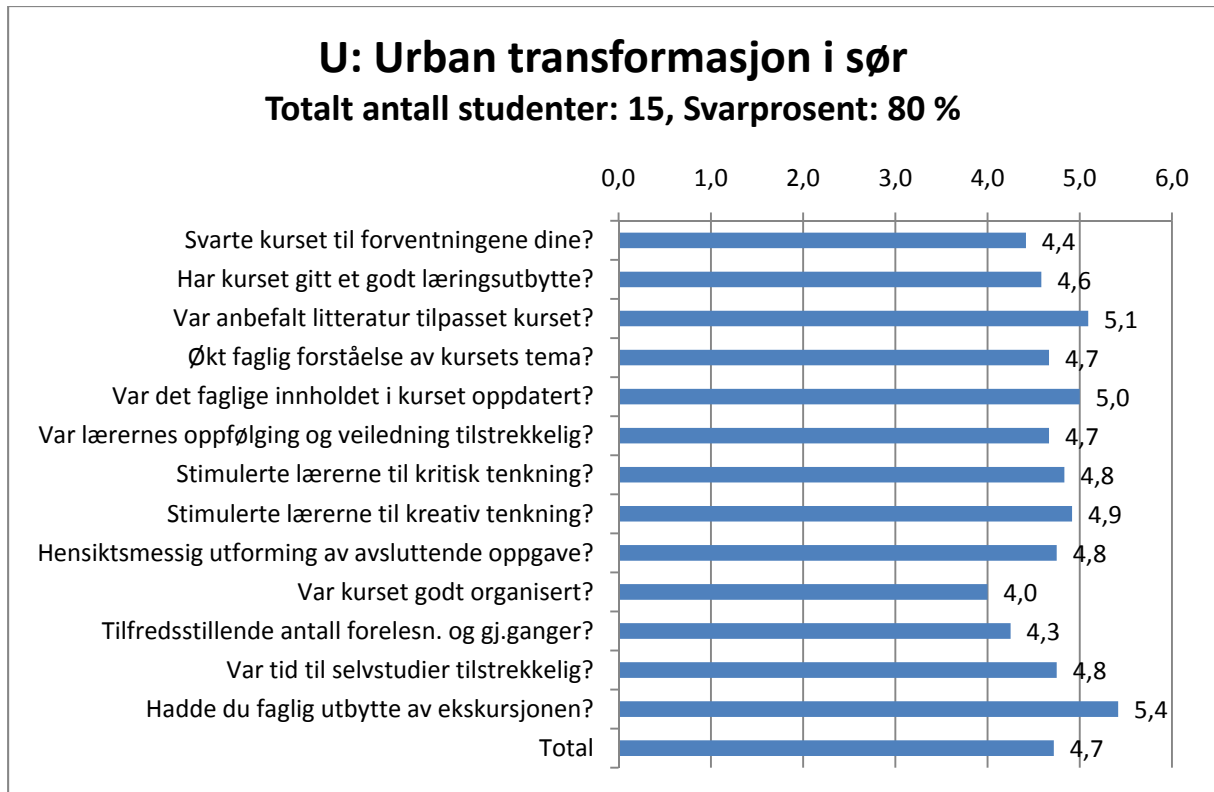

Ansvarlig lærer: Steinar Killi

Studenten mener (svært få fritekstsvar):

Uforholdsmessig stort fokus på "form" foran "tekno". Steinar Killi lite tilgjengelig for veiledning på det teknologiske.

Kursansvarlige besvarte ikke undersøkelsen.

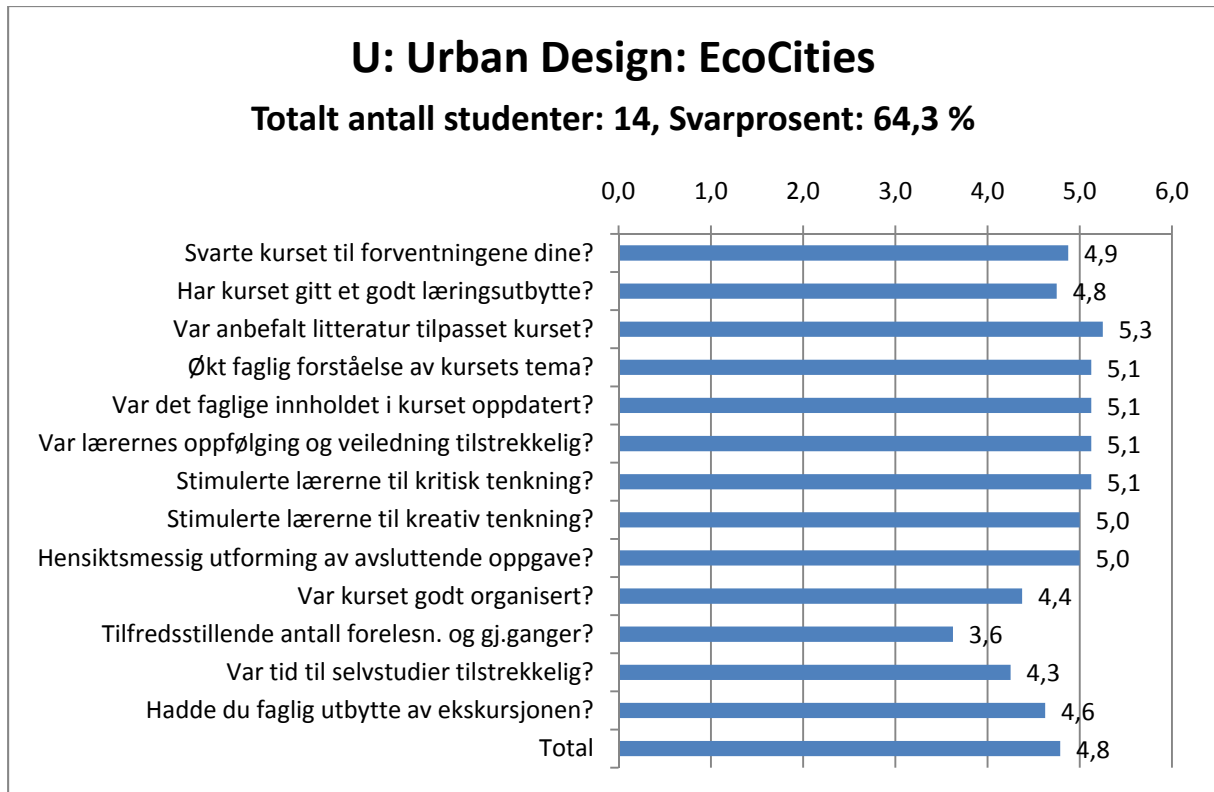
Ansvarlig lærer: Edward Robbins

Studentene mener (få fritekstsvar):

Mange er svært fornøyd med kurset. Et annerledes AHO-kurs.

Én synes analysedelen ble for lang i forhold til prosjekterings-/oppgavedelen. Førte til hastverksarbeid.

Kursansvarlige besvarte ikke undersøkelsen.

Ansvarlig lærer: Peter Hemmersam

Studentene mener:

Godt strukturert opplegg med forelesninger i starten av semesteret og essayskriving. Én foreslår at essayene burde publiseres for at studentene skal kunne trekke veksler på hverandres læringsprosess.

Engasjerte og engasjerende lærere og eksterne veiledere. Lærerteamet virker godt oppdatert på bærekraft

Kursdansvarliges evaluering:

God kommunikasjon og høy læringsmåloppnåelse. Fornøyd med integrasjon av teoretiske studier, essayskriving og designoppgave.

Studieturen kunne vært tettere knyttet opp kursets problemstillinger.

IDE: Design for interaktive og sosiale medier

Totalt antall studenter: 8, Svarprosent: 87,5 %

Ansvarlig lærer: Mosse Sjaastad

Studentene mener:

Mye skryt til gjennomføringen av kurset. Engasjerte lærere, bra workshops. Godt læringsutbytte.

Hektisk kurs med mange aktiviteter og høyst tempo. Bra, men ulempen er lite tid til refleksjon og selvstudier.

Kursansvarlige besvarte ikke undersøkelsen.

A: Arkitekturproduksjonsmidler 4: På innsiden av byen

Totalt antall studenter: 27, Svarprosent: 62,9 %

Ansvarlig lærer: Neven Fuchs-Mikac

Studentene mener:

Flere gir uttrykk for behov for mer undervisning om bruk av film som inspirasjonskilde for arkitektur i dette kurset.

Flere oppgir å ha opplevd det faglige fokuset som uklart og forvirrende. Et svært godt lærerteam som er åpne for ideer og har et forskningsfokus, men i dette kurset ble det introdusert så mange tema at en lett gikk seg vill.

Flere mener uformell veiledning på tegnesalen, gjerne også med eksterne lærerkrefter, kan være vel så fruktbart som gjesteforelesninger og formelle delgjennomganger.

Kursansvarliges evaluering:

Generelt sett god dialog med studentene. Høy grad av måloppnåelse. Fornøyd med introduksjon av prosjekteringsarbeid i grupper, strukturert arbeid med arkitektur og film for første gang i AHOs historie, ganske fornøyd med studentenes prosjektresultater.

Ujevnt nivå på basis arkitektonisk prosjektering blant studentene fører til unødvendig tidsbruk for lærerne.

Forbedringsforslag: Disponere tiden bedre i starten av semesteret. Undervisningen må times bedre i forhold til fordypningskursuken.

Litt for mange studenter i forhold tillærerkreftene.

A: Arkitektur som infrastruktur (Studio B3)

Totalt antall studenter: 30, Svarprosent: 46,7 %

Ansvarlig lærer: Per Olaf Fjeld

Studentene mener:

Veldig tilstedeværende lærere. Utfordrende kurs som får studentene til å tenke nytt om arkitektur.

Kanskje litt lavt tempo. Det brukes svært lang tid på formelle gjennomganger med obligatorisk oppmøte. 1 time per student tre ganger i semesteret.

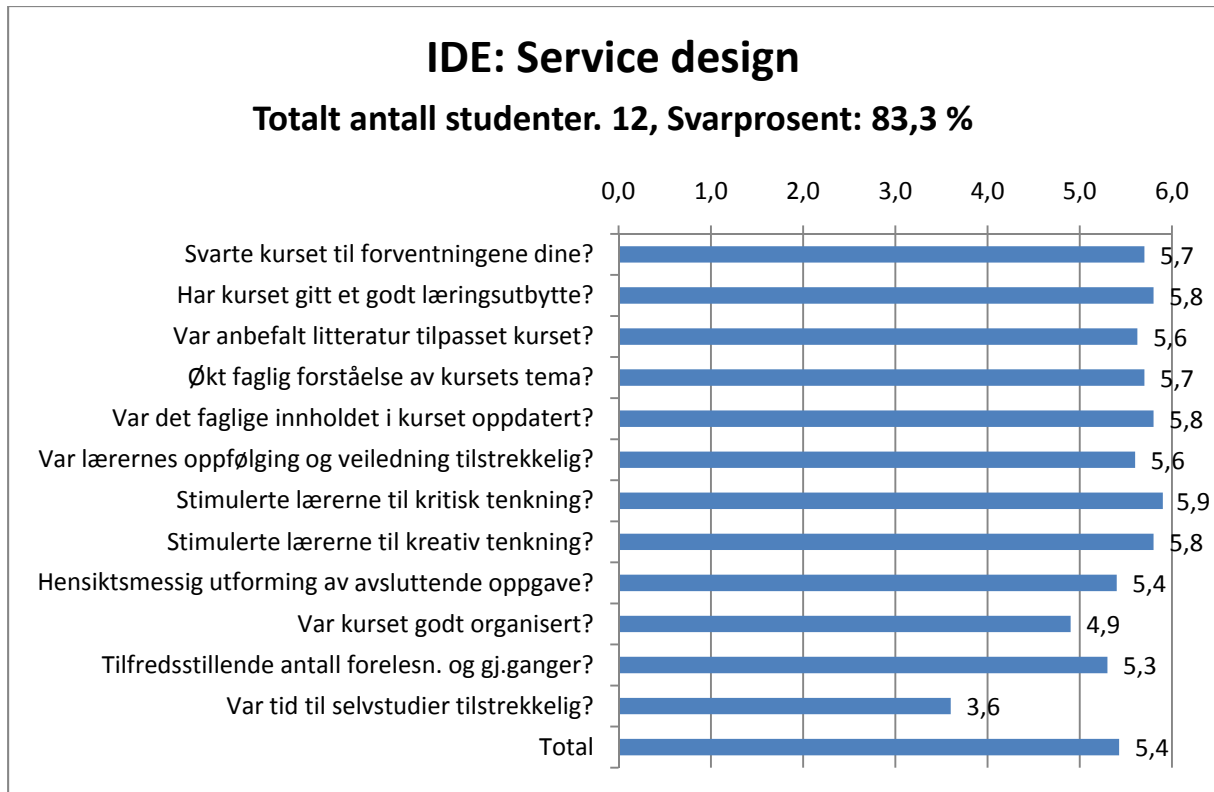
B3-teamet bør kunne lære seg å bruke e-post og Moodle. Alle praktiske beskjeder kom kun på krittavla.

Kursansvarliges evaluering:

Meget god dialog med studentene. Kurset produserte et arkitektonisk materiale med stor relevans. Fornøyd med studentenes progresjon og diskusjon på bakgrunn av problemstillingen. Godt miljø og god dynamikk på salen.

Forbedringspotensiale: Spesifisere oppgavens tema tydeligere

AHO WORKS må revurderes!

Ansvarlig lærer: Birgitta Cappelen

Studentene mener:

Godt kurs med gode og engasjerte lærere.

Bytte ut noen formelle gjennomganger med uformell veiledning? Det stjeler mye tid å forberede presentasjoner

Fint å samarbeide med BI – ga læringsutbytte og økte interessen for emnet. Bra å være med på service design-konferanse.

Voldsom arbeidsmengde, lærerne må ta høyde for at kurset krever veldig mye veiledning.

Kursansvarliges evaluering:

Svært god dialog med studentene. Kurset ga større læringsutbytte enn det som var skissert i læringsplanen pga samarbeid med masterkurs på BI.

Fornøyd med å ha skapt et sosialt og pedagogisk miljø i klasserommet. Dette førte til høy tilstedeværelse fra studentene. Også fornøyd med studentenes progresjon og nivå på avsluttende oppgave.

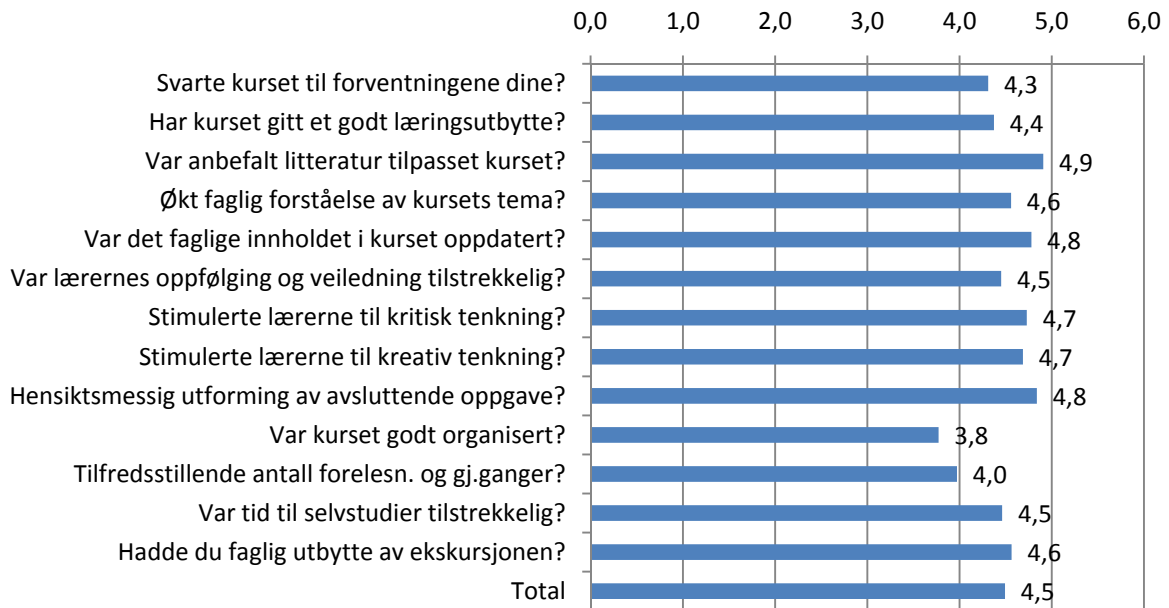
Den konsekvente bruken av Moodle har fungert effektiviserende miljømessig, administrativt, kommunikativt og kunnskapsakkumulerende.

Kursansvarlige måtte øke sin innsats på kurset med 30 % pga at enkelte lærere ikke har levert i henhold til avtalt stillingsprosent, og dels pga av at kurset etter personlig initiativ ble utvidet i og med BI-samarbeidet.

Forbedringspotensial: Legge opp kurset slik at vi får mer konsentrert tid på research, ide- og konseptutvikling, slik at det blir er tid til detaljutforming av tjenestene og involvering av brukere. Fordele arbeidsmengden mellom flere lærere. I dag er det for stor arbeidsbelastning på kursansvarlig. Ettersom studentene ikke har noen bakgrunn fra service design fungerer kurset både som grunnkurs i ulike metoder og masterkurs med krav til høy profesjonalitet på innleveringene. Trenger et mer fleksibelt rom enn U1.

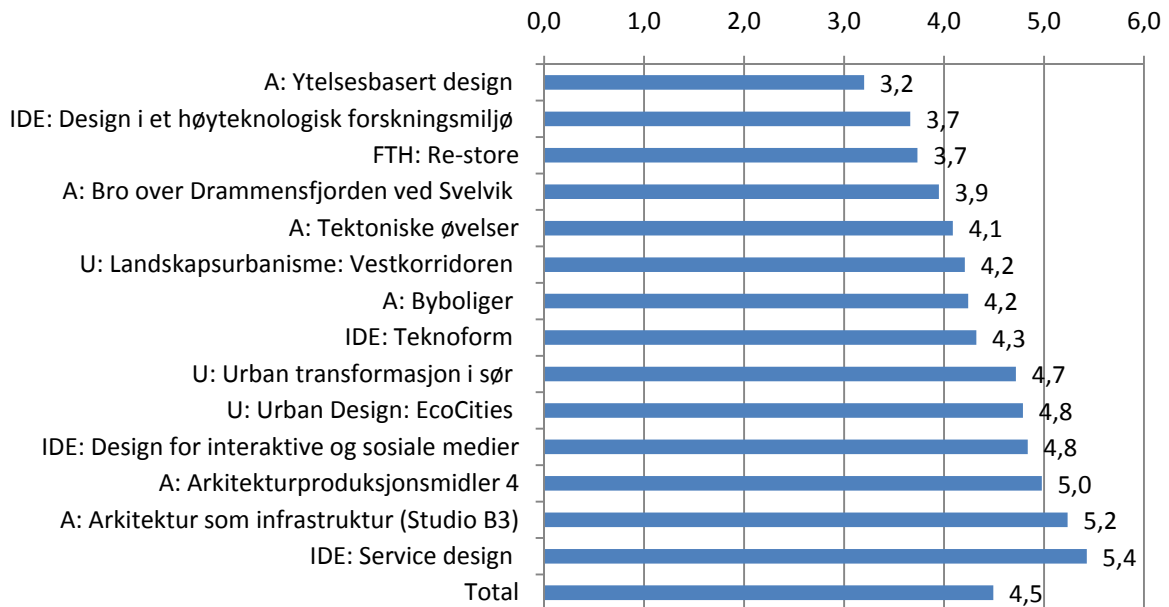
Gjennomsnitt per spørsmål

Totalt antall studenter: 220, Svarprosent: 65,9 %

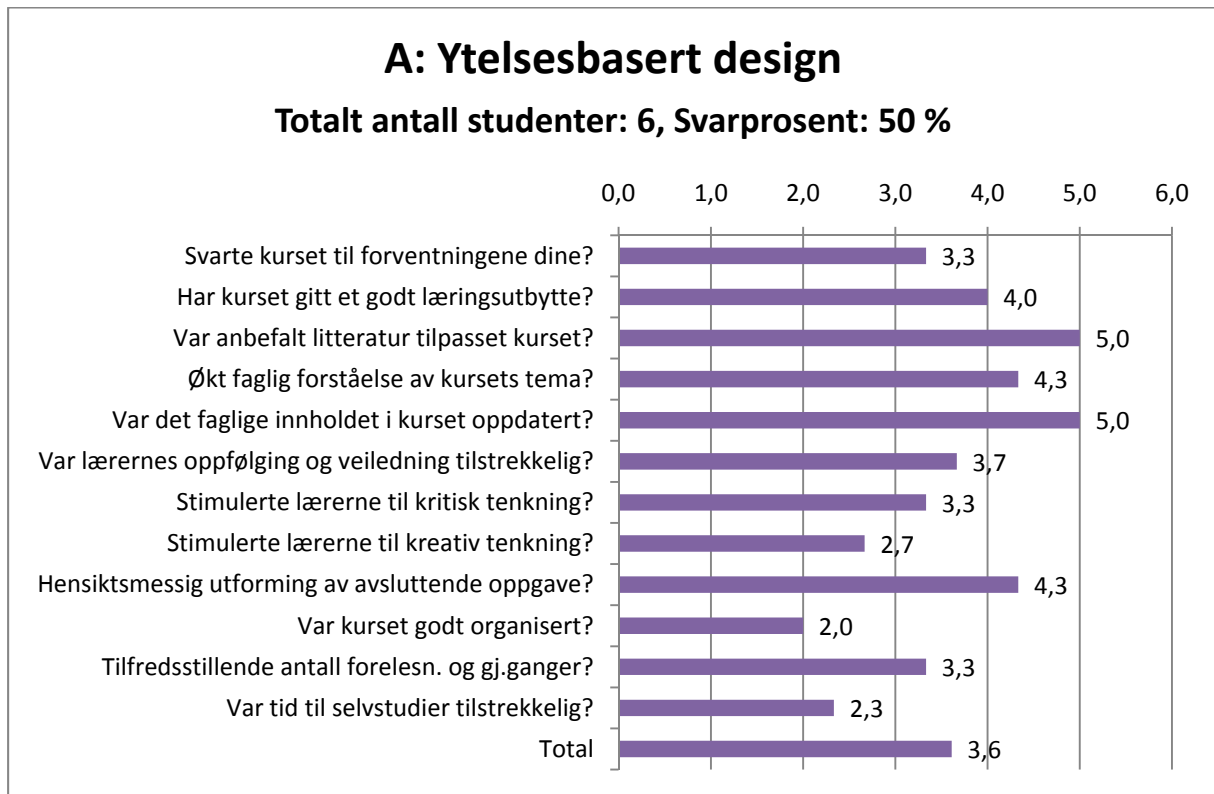

Gjennomsnittscore studiokurs

Totalt antall studenter: 220, Svarprosent: 65,9 %

3.4 Fordypningskurs

Ansvarlig lærer: Michael U. Hensel

Studentene mener (NB kun 3 studenter som besvarte undersøkelsen):

Godt faglig innhold i kurset.

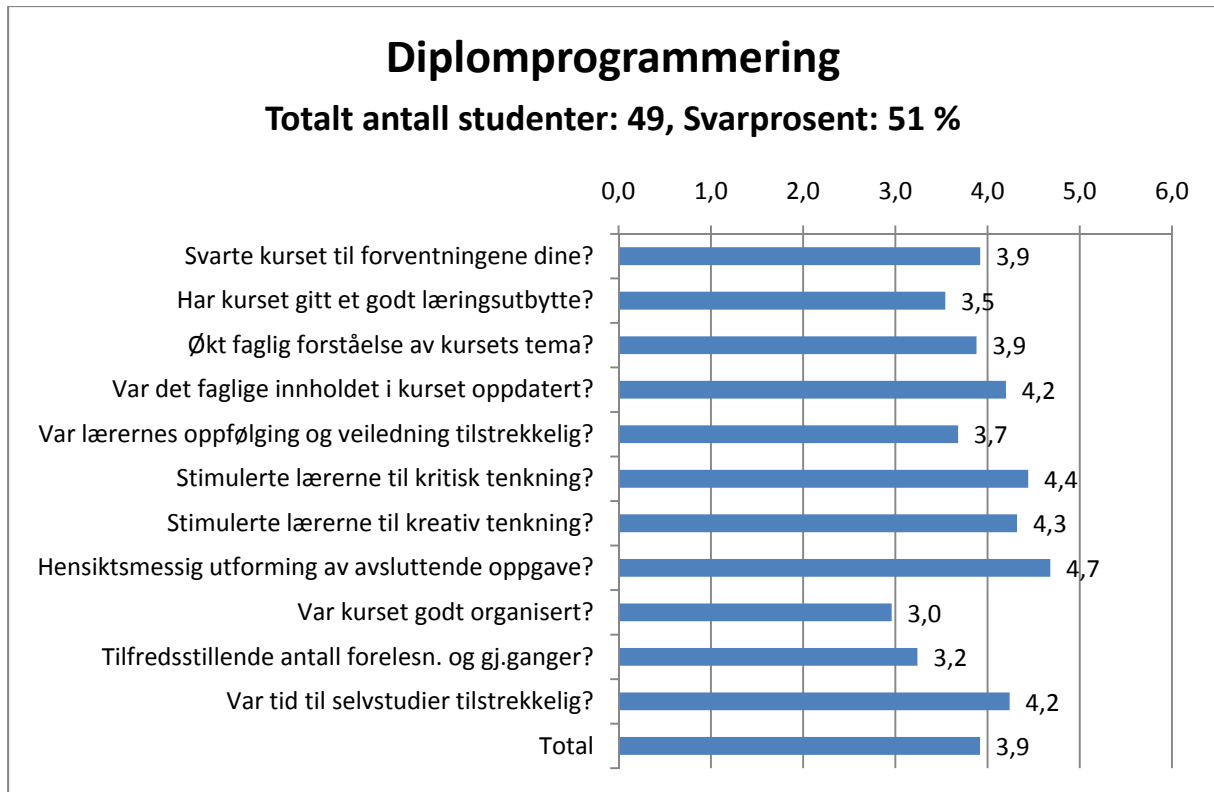
Et par kommentarer går på at studentene burde pushes hardere på pensumlesning tidlig i semesteret for å etablere en base for diskusjoner utover i semesteret.

De som ikke fulgte det tilhørende studiotilbudet synes kurset ble for teoretisk og lite praktisk orientert rundt materialet tre.

Kursansvarliges evaluering:

Godt læringsutbytte for de studentene som fullførte kurset (kun 5), flere falt fra underveis. Avsluttende essays var bra, to av dem outstanding.

Studenter på masternivå bør ha lært å skrive vitenskapelige artikler, slik at undervisningen kan fokusere på kursets tema og ikke på grunnleggende skriveferdigheter.

Ansvarlig lærer: Magne Magler Wiggen

Studentene mener:

Sprikende tilbakemeldinger angående kursopplegget. Noen vil ha mer oppfølging og veiledning i forhold til programmering og forberedelse til diplomprosjekt. Andre vil ha minst mulig opplegg og mest mulig tid til å begynne arbeidet med diplomoppgaven.

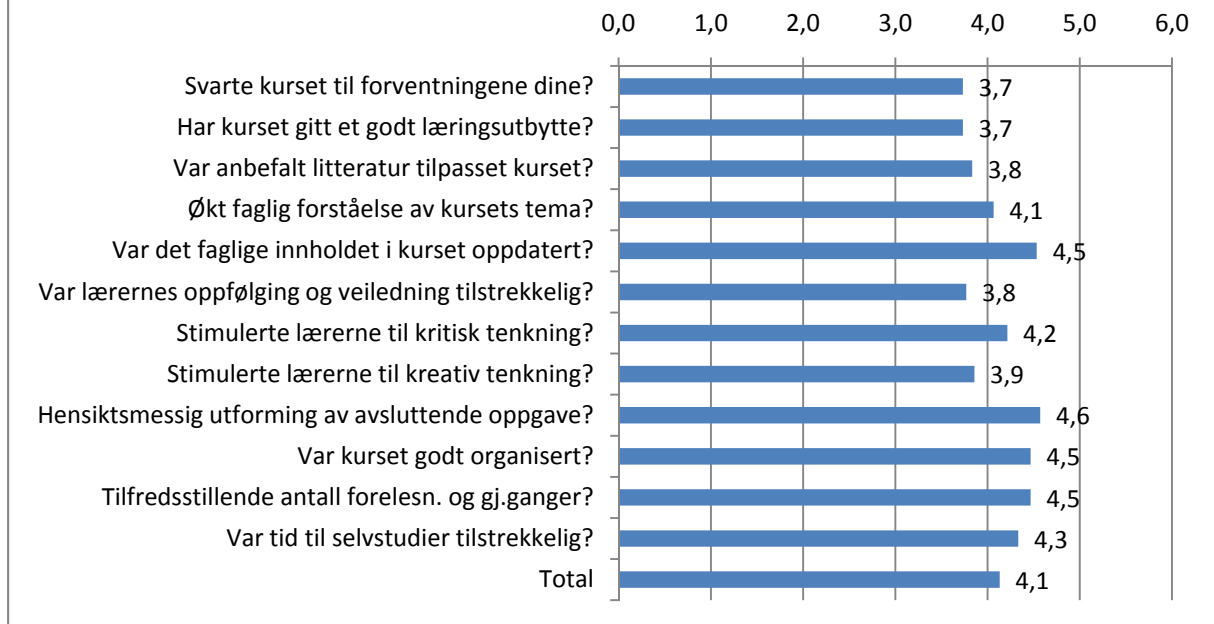
Inntrykk av at diplomprogrammering fungerer som del av diplomten, og ikke et eget kurs, men altså delte meninger om hvilken funksjon kurset burde ha.

Praktiske beskjeder kom ofte på svært kort frist. Kurset virket tilfeldig organisert.

Kursansvarlige besvarte ikke undersøkelsen.

FTH: Norsk arkitektur - en introduksjon

Totalt antall studenter: 32, Svarprosent: 46,9 %

Ansvarlig lærer: Mari Hvattum

Studentene mener:

Bra ekskursjoner ga en fin introduksjon.

Ellers sprikende tilbakemeldinger – noen kunne tenke seg å utnytte hver internasjonale students lokale kompetanse i en "global arkitekturkultur-workshop", andre synes kursets omfang ble for bredt.

To kommentarer går på at essay ikke var en velegnet eksamensform.

Kursansvarliges evaluering:

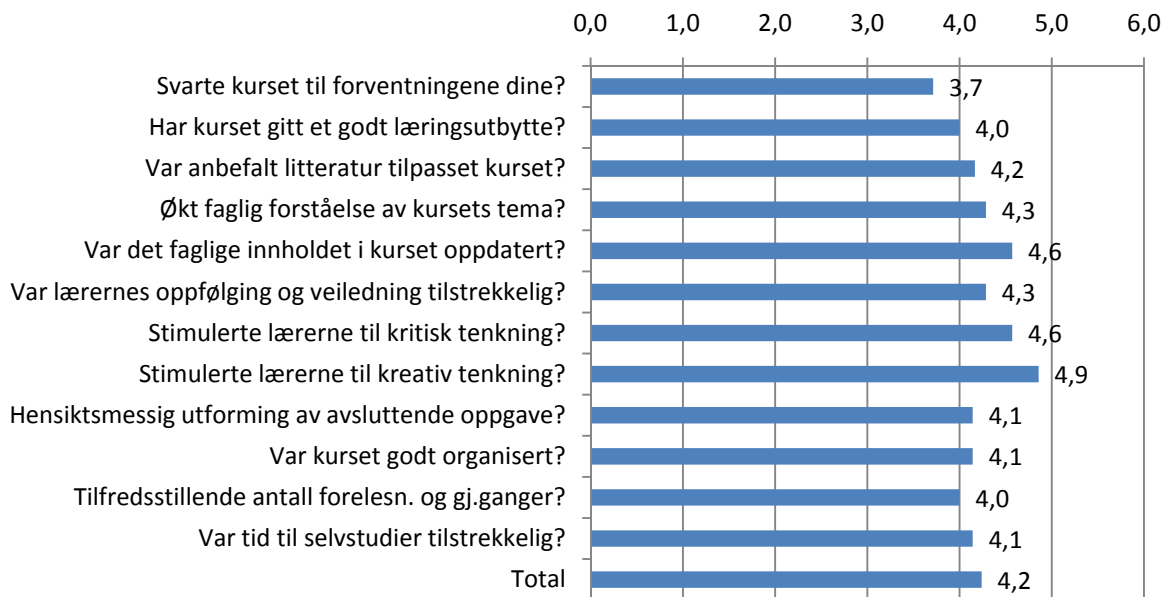
Meget uensartet studentgruppe – utenlandske studenter som ikke kjenner hverandre fra før. Varierende i hvilken grad en får kontakt med hver enkelt student. Læringsutbytte likevel oppnådd ved at studentene fikk fenomenale introduksjoner til hovedverk i norsk arkitekturhistorie.

Eksamensform kan endres til neste gang. Essay fungerte ikke.

Problem at utvekslingsstudentene ikke sjekker e-post eller får med seg praktiske beskjeder på annen måte.

U: Introduksjon til landskapsurbanisme

Totalt antall studenter: 17, Svarprosent: 41,2 %

Ansvarlig lærer: Hettie Pisters

Studentene mener (få fritekstsvar):

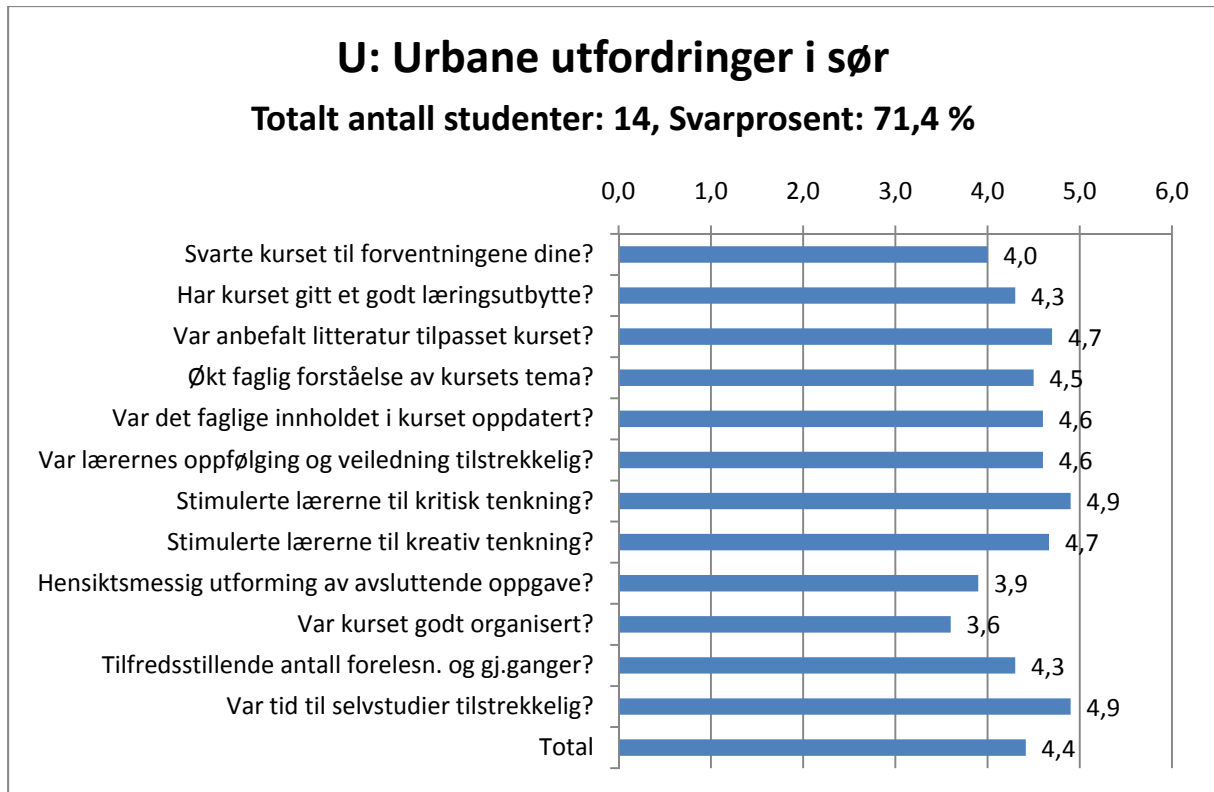
Mye bra, spennende oppgave. Noen synes det var vanskelig å få tak i begrepet landskapsurbanisme før helt på slutten av semesteret..

Kursansvarliges evaluering:

Meget sammensatt gruppe med bare nye AHO-studenter (1 år landskapsarkitektur). Både utlendinger og ex UMB-studenter trengte mye veiledning i AHOs undervisningsmetoder og forventet arbeidsinnsats for masterstudenter. Blant mange av studentene var det liten interesse for å utfordre seg selv mot fagets generelle diskurs. Virket som mange droppet å lese pensum.

Forbedringspotensial: Formidle tydeligere at pensum forventes lest og integrert i arbeidet med oppgaver. Fremtidige kurs kan innføre 2 eller flere pensumseminar.

Fornøyd med samarbeid med Alice Labadini (selv om det hersket intern forvirring og kommunikasjonssvikt med tanke på hennes rolle) og andre kolleger, biblioteket og organisering av undervisningsrom.

Ansvarlig lærer: Edward Robbins

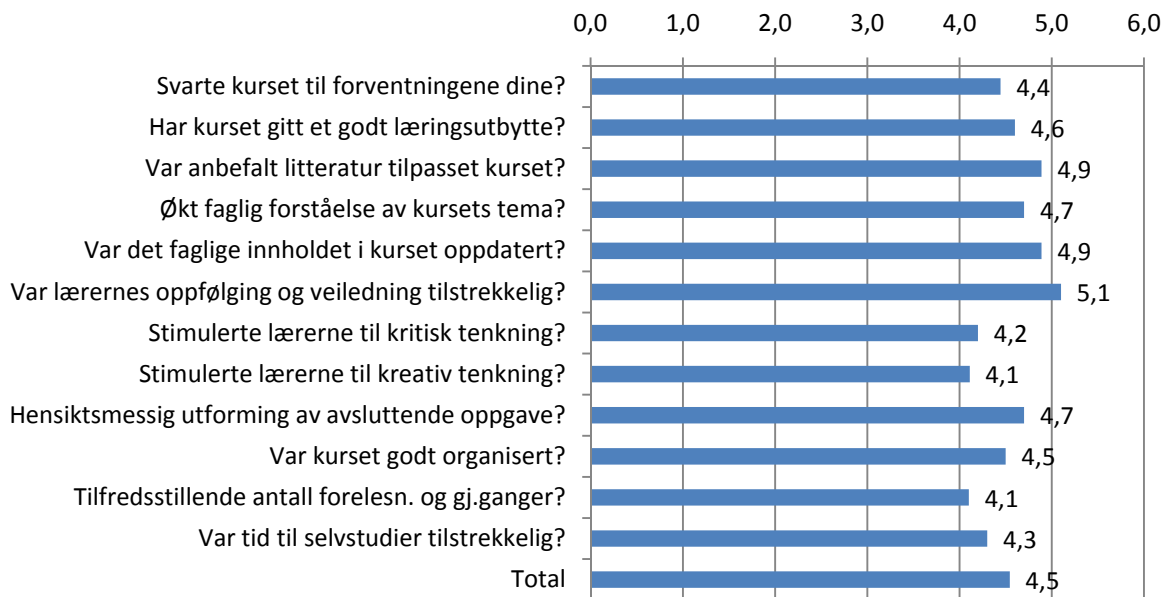
Studentene mener:

Kursansvarliges forelesninger var ofte for generelle og overflatiske. Veldig bra eksterne lærerkrefter – de brukte også konkrete eksempler i forelesningene sine.

Kursansvarlige besvarte ikke undersøkelsen.

A: Konstruksjon, form og proporsjoner

Totalt antall studenter: 14, Svarprosent: 71,4 %

Ansvarlig lærer: Solveig Sandness

Studentene mener:

Lærerikt med eksempler på konstruksjonsløsninger i eksisterende bygg. Nyttig fag – lett å relatere til konkrete utfordringer for en arkitekt.

God veiledning og velforbereede forelesninger. Kunne koblet pensumlitteratur mer direkte til forelesningene.

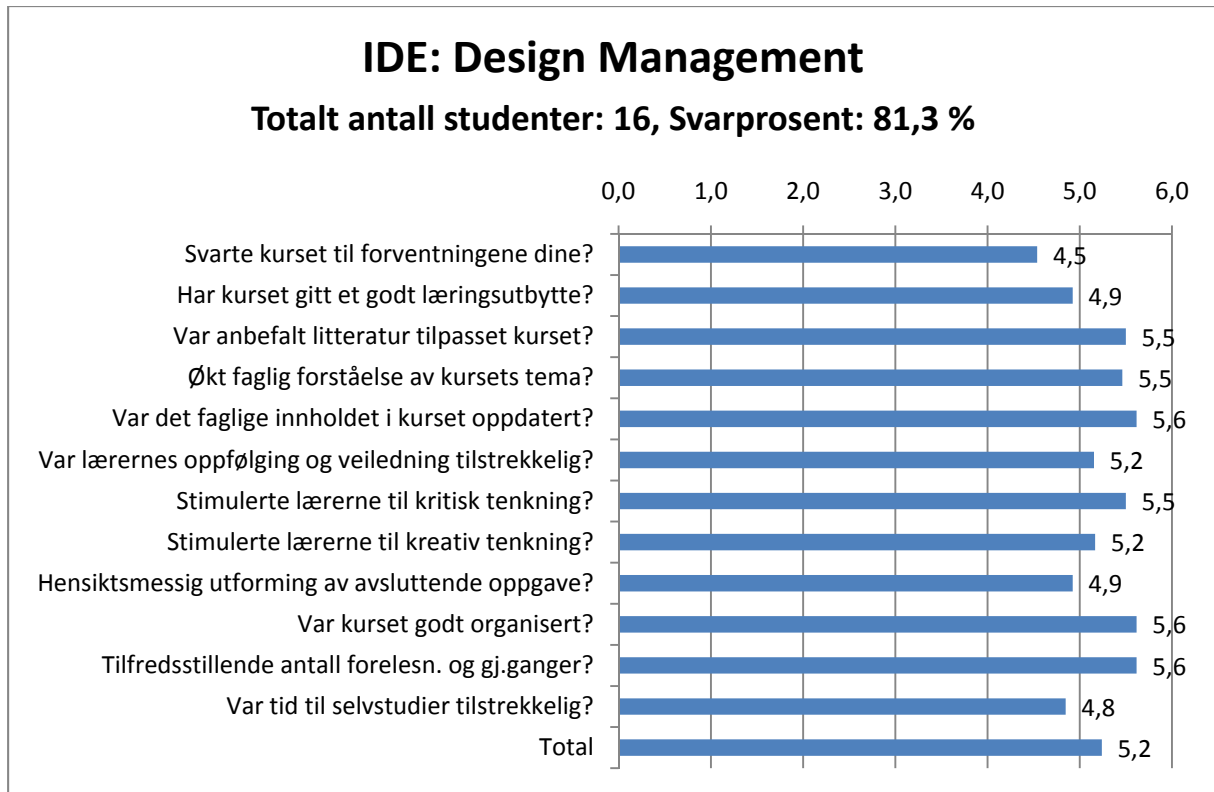
Mange spørsmål på eksamen skapte stress.

Kursansvarliges evaluering:

Bra læringsutbytte for de fleste, redusert for studenter som var lite deltakende i undervisningen.

Vanskeligere kurs i år enn ved forrige anledning. Mange gode resultater likevel. Kan godt ta flere studenter enn 12.

Fornøyd med øvingsopplegg og eksamen, men kunne gitt flere frivillige øvingsoppgaver. Studentene trenger mer mengdetrening.

Ansvarlig lærer: Rachel Troye

Studentene mener:

Veldig god forelesningsrekke og bruk av eksternt kompetanse. Fint at gjesteforelesere tok i bruk sin "real world experience". Veldig mye skryt til hele kursopplegget.

Bra med stor frihet i valg av oppgave/spesialisering.

"Speed dating" i starten av kurset var en smart måte å gjøre kursdeltakerne kjent med hverandre.

Kursansvarliges evaluering:

Fin og engasjert klasse. Forelesningene har vært relevante og gode. Foreleserne har også vært positive til klassen. Læringsmål oppnådd

Vanskelig å avgrense fagfeltet på en måte som gjør fordypningskurset overkommelig innen for rammene av 6 studiepoeng. Krevende for studentene å skrive artikler. Startet i år tidlig med skriveinput og kom i gang tidligere, men blir alltid travelt på slutten. Ideelt sett skulle en hatt en leveranse tidligere i semesteret og ressurser til å gi studentene grundig tilbakemelding på denne.

FTH: Forflytninger - i skjæringspunktet arkitektur, kunst og museer

Totalt antall studenter: 16, Svarprosent: 81,3 %

Ansvarlig lærer: Mari Lending

Studentene mener:

Kompetent og oppdatert foreleser. Godt forberedte forelesninger. Fornøyd med kursets faglige innhold. Litteraturen var engasjerende.

Kursansvarlige har evnen til å gi konstruktiv veiledning på en tydelig og passe streng måte. Hun viste alltid interesse og engasjement for studentenes arbeid.

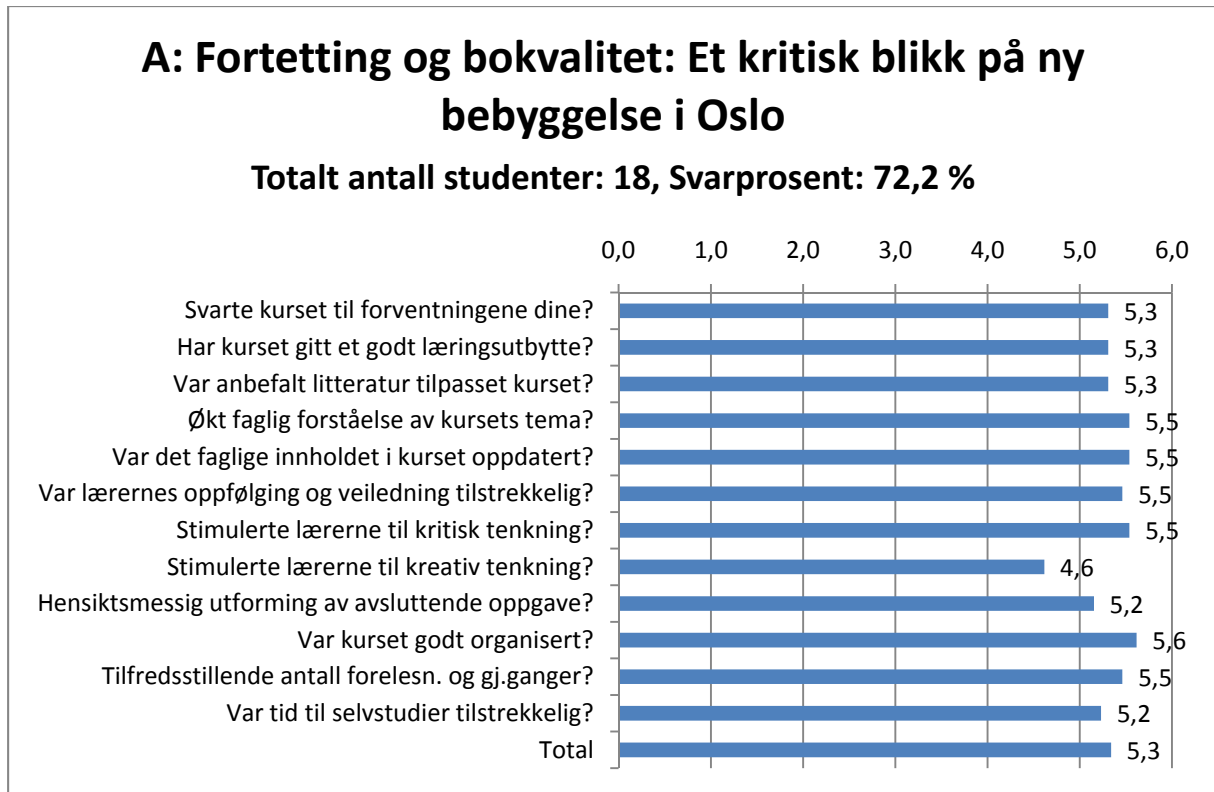
Annerledes fordeling av arbeidsmengde i forhold til andre fordypningskurs, med mye arbeid tidlig i semesteret. Førte til at det var hektisk i starten og lite å gjøre i fordypningskursuka, men også at studentene rakk å gjøre et ordentlig grundig arbeid med det avsluttende essayet.

Kursansvarliges evaluering:

Med noen få unntak har dialogen med studentene vært god og læringsutbyttet svært godt, på tross av frykt for at studentene skulle ha mindre gode forutsetninger for et tekstbasert kurs.

Kurset basert på eget forskningsprosjekt. Fornøyd med at studentene engasjerte seg på en kompetent måte i materialet og problemstillingene.

Ordningen med fordypningskursuke passer ikke så godt for et teoretisk anlagt kur som dette. Dagene kunne vært utnyttet bedre tidligere i semesteret.

Ansvarlig lærer: Margrethe Doblough

Studentene mener (få fritekstsvar):

Nyttig kurs. Gode forelesninger og fin bruk av eksterne ressurser.

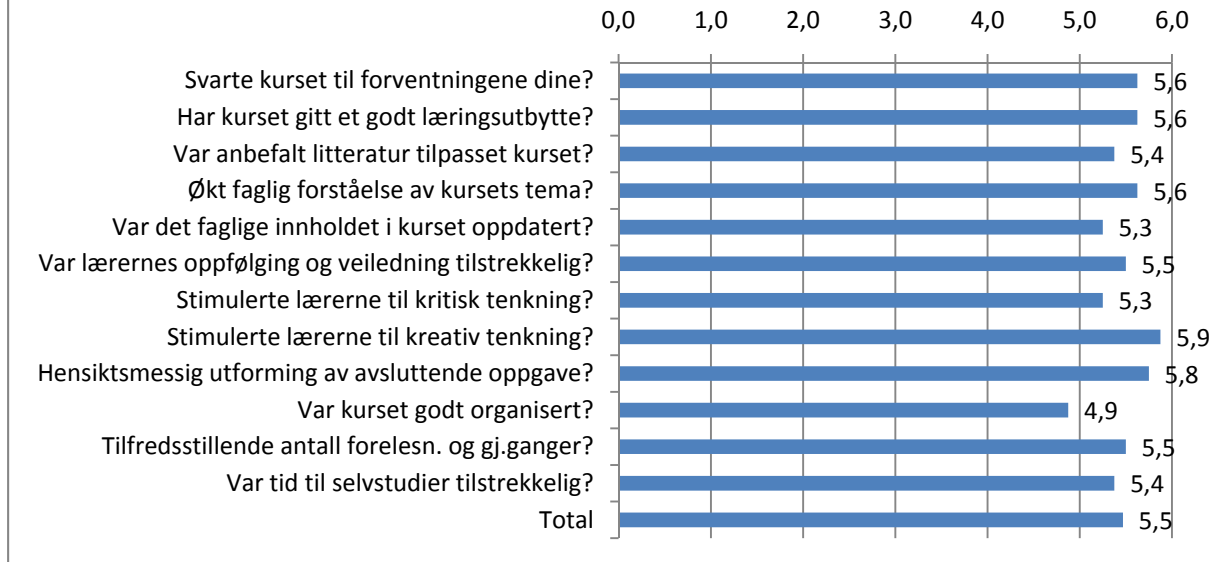
Kursansvarliges evaluering:

God kommunikasjon med studentene. Læringsutbyttet i stor grad oppnådd.
Fornøyd med samarbeid med offentlige myndigheter, utbyggere og arkitekter.

Forbedringsforslag: Ta i bruk flere forbilledlige eksempler. Litt for mange studenter, pga at et annet kurs ble avlyst.

A: Arkitektur og film: Kroppen og rommets morfologi 3

Totalt antall studenter: 14, Svarprosent: 57,1 %

Ansvarlig lærer: Rolf Gerstlauer

Studentene mener:

Fin læringskurve, veldig bra oppfølging gjennom hele semesteret.

Savnet overordnet kursplan for hele semesteret. Praktiske beskjeder kom sent.

Kursansvarliges evaluering:

Utmerket dialog, over gjennomsnittet deltakelse i diskusjoner. Godt læringsutbytte. Resultater og prosess skal publiseres.

Det hadde vært bedre om klassen var noe mindre. I tillegg til diskusjoner bruker kurset mye tid på gjennomganger. Dessuten stor arbeidsbelastning pga testing av ny software. Det hadde vært bra med en studass til å vedlikeholde IKT-systemer.

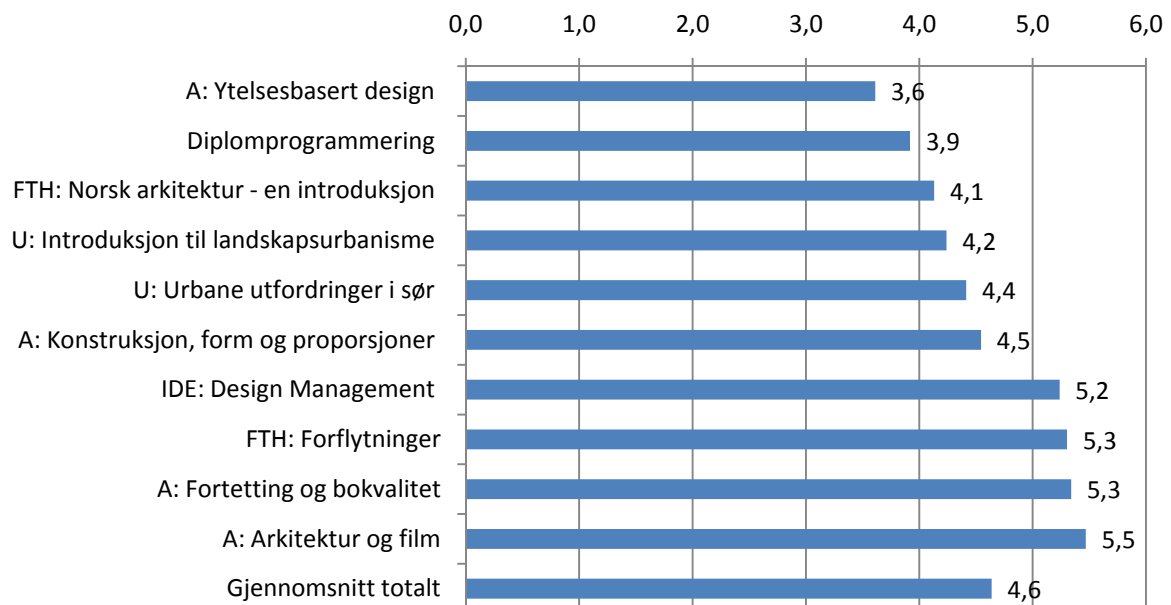
Gjennomsnitt per spørsmål fordypningskurs

Totalt antall studenter: 213, Svarprosent: 57,3 %

Gjennomsnittsscore fordypningskurs

Totalt antall studenter: 213, Svarprosent: 57,3 %

Av grafiske hensyn er spørsmålsteksten til følgende spørsmål i tabellene forkortet i forhold til den opprinnelige formuleringen i questbackundersøkelsen:

"Ga undervisningen grunnlag for økt faglig forståelse av kursets tema?" Til "Økt faglig forståelse på bakgrunn av undervisning?,"

"Opplevde du måten avsluttende oppgave var utformet på som hensiktsmessig" til "hensiktsmessig utforming av avsluttende oppgave?".

"Var antallet forelesninger og gjennomganger tilfredsstillende?" til "Tilfredsstillende antall forelesn. og gj.ganger?"